

age

Život je nádherný v každém věku 4/2020

Srdce
s láskou darované

**Srdce s láskou
darované pokračuje
7. ročníkem**

8 Naslouchejme
srdcem

12 Život českého učitele
za časů koronaviru

22 Chvála lidské
sounáležitosti

Odstartoval **7.** ročník
celostátního projektu Srdce s láskou darované.

Přidáte se?

Už na 30 tisíc soutěžících a 1500 soutěžních prací.

Podrobné informace o všech ročnících projektu Srdce s láskou darované najdete
na www.srdceslaskou.cz včetně galerie všech soutěžních prací.

Srdce s láskou darované je také na Facebooku!

www.srdceslaskou.cz

Srdce
s láskou darované

Z obsahu

- 6 EPIŠTOLY:** Z hloubi samoty zpátky do života
- 8 ROZHOVOR:** Eva Kolková: Naslouchejme srdcem
- 12 ANKETA:** 5 x 5 aneb Život českého učitele za časů koronaviru
- 16 ČTENÍ DO KAPSY:** Máte rádi přírodu? Pojďte ji znovu poznat očima dítěte
- 18 FEJETON:** Ticho nejen léčí
- 20 ROZHOVOR:** Varhany jsou jako duha – mnoho barev a spousta překvapení
- 22 OBJEKTIVEM:** Chvála lidské sounáležitosti
- 24 FOTOREPORTÁŽ:** Jak jsme předávali ceny
- 26 POZDRAV ZE SNĚMOVNY:** Čeká nás šťastná sedmička
- 28 SOUTĚŽ:** Jak to vidí loňské vítězky
- 29 SOUTĚŽ:** Vyhlášení 7. ročníku soutěže Srdce s láskou darované. Pravidla a ceny
- 40 FINANČNÍ GRAMOTNOST:** Zlaté pravidlo: tvořit si rezervu
- 42 HOROSKOP:** Úplňky a novy nejsou stále stejné
- 44 TVOŘENÍ PRO RADOST:** Tečkovaný hrneček

Distribuuje zdarma také na základní a vybrané střední školy v ČR. Náklad 8000 výtisků.

Časopis AGE posíláme bezúplatně do mateřských a základních škol skoro v celé republice. Přesto se od Vás dozvídáme, že jste se o něm i o soutěži Srdce s láskou darované dozvěděli náhodou. Náklad časopisu je limitovaný, takže na adresu školy zasíláme většinou jen jeden výtisk. Občas se tedy může stát, že si někdo časopis odnese domů a zapomene ho přinést zpět do školy i pro ostatní. Pokud se tedy k Vám nedostává, pracujete s dětmi a máte o AGE opravdu zájem, napište nám na redakční e-mail produkce@antecom.cz. Pokusíme se nastavit distribuci tak, aby Vám byl časopis k dispozici.

Vydavatel:

ANTECOM s.r.o., Blatenská 2166/7, 148 00 Praha 4
IČ: 2836 2926, produkce@antecom.cz, www.antecom.cz

Redakční servis: +420 602 313 176

Šéfredaktorka: PhDr. Jana Jenšíková, jednatelka společnosti ANTECOM, vydavatelství časopisů TRADE NEWS, AGE a TECH EDU

Redakce: Mgr. Miloslav Jenšík, PhDr. Věra Vortelová, Ing. Martina Hošková, Štěpánka Kotrbová, Ing. Mgr. Daniel Libertin, PhDr. Jozef Gáfrik, CSc.

Grafická úprava: Jana Březinová

Produkce: Mgr. Marek Jenšík

Datum vydání: 15. 9. 2020

Vydáno v Praze jako dvouměsíčník. MK ČR E 20841 / ISSN 1805-5524

Partner:

OPTYS, spol. s r. o.

U Sušárny 301, 747 56 Dolní Žitovice

Tel.: +420 553 777 392, e-mail: skola@optys.cz

Tisk a distribuce: OPTYS, spol. s r. o.

Náklad: 8000 kusů

Foto na titulní straně: Shutterstock

Za obsah inzerce zodpovídá inzerent. Žádné části textu nebo fotografií nesmí být používány, kopírovány nebo jinak šířeny v jakémkoliv formě či jakýmkoliv způsobem bez písemného souhlasu vydavatele.

O té chřipce

Karel Čapek, Lidové noviny 29. 1. 1931

Tak už se dostala i k nám, sice s jistým zpožděním a zatím jen poskrovnu; ale ani v ohledu chřipky jsme tedy nezůstali za Evropou. Nuže, je tudíž na místě udělit nemocným, zdravým a zejména těm, kdo se chřipky bojí, několik ne sice odborných, ale dobře míněných rad:

1. Jakmile poznáte, že vám je tak nějak divně, a jakmile na sobě zjistíte horečku, zůstaňte doma a vlezte do postele, ale hlavně nechodte mezi lidi a nedýchejte jim pod nos, hekajíce a bědujíce, že máte chřipku. Každý, kdo si svým bližním nařiká, že má chřipku, zaslouží jednu do zad, ne proto, že je vůbec protiva, ale proto, že chřipku nebo rýmu roznáší.

2. Když už marodíte, vemte si dobrou knížku a čtěte, abyste aspoň nestonali nadarmo.

3. Posléze neříkejte každé rýmě, kašli, angíně, katarům, bolení hlavy a jiným svízelným, že je to chřipka. Zbytečně jí tím děláte reklamu a ztěžujete život všem hypochondrům, kteří náhodou ještě kašel nebo rýmu nemají a bojí se skoro dýchat, aby nevdechli nějakého toho Pfeifferova bacila nebo jaký neřád. Čím méně se bude o chřipce povídat, tím dříve přejde – už z nedostatku veřejného zájmu.

Zdroj: Lidovky.cz

0 daru

Někteří lidé mají prostě dar. Dar věci nejen vidět, ale také je vyjádřit krásnou češtinou. Dar nadhledu, předvídavosti, moudrosti, odvahy a zásadovosti. Ale i humoru. Takoví velikáni přetrvají ve svých dílech věky a mají co říct generacím bez ohledu na čas a prostor. Není jich mnoho.

Jedním z nich je bezesporu Karel Čapek, kterého miluji. Čtu si v něm už od dětství (Dášeňku zná nejspíš každý z nás), když si chci udělat radost. Každá z jeho knížek je totiž literární koncert a každá se dá číst znovu a znovu a vždycky objevíte něco nového podle momentálního rozpoložení, ve kterém se právě nacházíte.

A tak vám jedno jeho krátké dílko nabízím, abych potěšila i vás. Protože právě v tuto dobu je jeho nadhledu a humoru víc než třeba.

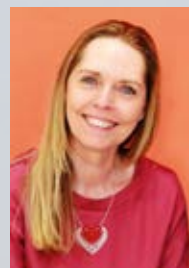
Neztrácejme obojí, spojme je s moudrostí i odvahou a přidejme také ohleduplnost ke svému okolí.

Nějaký virus nás přece jen tak nedostane na kolena.

Každopádně my pokračujeme 7. ročníkem Srdce s láskou darovaného a posíláme vám další dobré zprávy prostřednictvím AGE.

Krásné babí léto, hodně zdraví a optimismus v duši!
I když vítr někdy nevane podle přání plachetnice, přesto musí doplout do cíle.

*Jana Jenšíková,
šéfredaktorka*

EPIŠTOLY

Z HLOUBI SAMOTY ZPÁTKY DO ŽIVOTA

Nestačili jsme se
divit, jací jsme
vlastně všelijací.

Pár týdnů předtím, než nás všechny zákeřně zaskočil koronavirus, jsme si my dva – má žena Julie a já – prožili malou velkou slávu. Proč malou? Aniž by nám co chybělo, obešla se bez omletých barnumských rekvizit. Žádný ohňostroj a petardy, žádné barbecue pro sto zvaných, žádné sprchování šampaňským a povinné obdivné výkřiky made in Hollywood. Jen víceméně tiché, ale nad veškeré jásání příjemné posezení v nejužším rodinném kruhu. A proč velkou? Jak ten čas letí, slavili jsme naši diamantovou svatbu.

Za šedesát let soužití (plus nějaký čas předtím, než dospějí k obrátce rozhodnutí vyměnit si

prstýnky) se lidé už nějak poznají! A když se spolu v relativní pohodě proklápějí cestou necestou přes spoustu kamení, hloží a trní až k pomyslné diamantové metě, pak by se snad už dalo předpokládat, že je hned tak něco nerozhází.

Bum! Kde se vzal, tu se vzal, zákeřný virus z druhého konce světa zčistajasna obrátil všechno vzhůru nohama. Zda se mu lze či nelze ubránit, to v první chvíli nevěděl nikdo, ale jedno bylo jasné jako facka: je třeba se tomu vetřelci postavit. Jak? Jakkoli. Když ne takhle, tak nějak jinak. Hlavně se nedat! Když spadne žába do mléka, co jí zbývá? Utlouci pod sebou máslo, aby se neutopila. A tak jsme

se bránili a chránili, jak jsme uměli nebo třeba i neuměli. Chybami se člověk učí.

Nestačili jsme se divit, jací jsme vlastně všelijací. Jedni hned věděli, že covid je bublina – jenom zase jedna nová virová chřipka, spíš taková lehčí. Že roušky jsou zbytečná buzerace. Že zvláštní nákupní doba potravin pro seniory je nic neřešící pitomost. Že oni by to všechno řešili úplně jinak. (Jen se nám obvykle zapomněli zmínit jak.)

Naštěstí bylo daleko víc těch druhých. Ti, kteří mohli (a zdaleka nejenom ti, kteří měli), pomáhali ohroženým ze všech sil. Ani mnozí z těch, kteří toho jinak moc nemohli, neztráceli čas planým mudrováním. Když roušky, tak roušky. Prostě sedli a šili. Nejen pro sebe, pro své blízké, ale i pro ty, které neznali – a jestli ano, pak jen od vidění a zdálky.

Julie se s tou svou první rouškou docela vyzvěkala, než přišla na správný stříh. Druhou už měla spíchnutou vcukuletu. Jen s ní však byla hotova, objevili jsme ve schránce mikrotenový sáček se dvěma dalšími. Byly decentně šedobílé s uměřeným květinovým vzorem a doprovázené přáním dobrého zdraví a pohody z radnice a nabídkou zprostředkování nákupů. Takovou poštu našli toho dne kolem nás všichni, kterým bylo pětadesát a víc. Případně o dost víc jako nám dvěma, kteří jsme spolu nedávno překročili půlkulatý součet už jednoho sta a šedesáti pěti let.

Že právě my už jsme se mohli ochránit rouškami z vlastní produkce? Že jsme si nákupy bez problémů obstarávali sami? I tak nám ten pozdrav udělal náramně pěkně u srdce.

A těch telefonátů! Jak jsme na tom? Jak se cítíme? Nechybí nám něco? Nemůže pro nás někdo něco udělat? Syn a snacha volali denně. Vnuč Vojta, onoho času gymnazista v domácím samostudiu, co chvíli nabízel jakoukoli pomoc. A hlavně nám mermomocí chtěl nakupovat. Řekli jsme mu: díky, už máme nakoupeno, ale uděláš nám radost, potěší nás, když se na skok zastavíš. Příběhl jak s keserem, vzdor našim námitkám samozřejmě s tlumokem plným jídla, které jsme si mezitím už koupili sami. Což o to, nakonec jsme to všechno snědli, ostatně s jeho nemalým přispěním.

Volali příbuzní, přátelé, kolegyně a kolegové, často lidé o jednu (tu a tam i ob jednu) generaci mladší. Nejednou i takoví, od kterých bychom to nečekali. Mobily vyzváněly ostošest a ohlašo-

valy hovory, žádné esemesky! Najednou jsme všichni pocítovali potřebu živého lidského slova. A nevzpomínám si, že bychom si v tom bezčasí cokoli vyčítali.

Vůbec jsme se necítili osaměle, to na mou duši ne! Televizní obrazovka, rozhlasový přijímač, telefony, všichni ti svědkové a zprostředkovatelé našeho času o překot sálali životodárnou energii poznání, že jsme si všichni, jak tu společně žijeme, zase jednou bližší než v lepších časech. Že je to paradox? Jak se to vezme.

A proč o tom filozofovat? Co abychom tu zkušenost brali spíš jako důrazné pobídnutí: když už jsme si blíž, když už si zase jednou umíme najít víc času a snad i dobré vůle porozumět tomu, co říkají a jak to myslí ti kolem nás – co si tu blízkost, tu umocněnou empatii podržet i pro chvíle, kdy nám otrne?

Zahnání ze zaměstnání, ze škol, ze všemožných skupinových aktivit zpátky do rodin, pro které si už dlouhou dobu mnozí z nás nedokázali vytvořit nezbytné množství času, mohli jsme o tom všem přemýšlet a povídat si se svými nejbližšími. To znamená napříč generacemi. V neposlední řadě o všem, co jsme my sami a my všichni doposud brali za špatný konec. Troufám si tvrdit, že jsme přitom mnozí na mnohé přišli.

Například na to, že solidarita není sprosté slovo. A všimli jste si, jak se upevnila ta mezigenerační, nepochybně jeden z nepostradatelných základních kamenů stavby zdravé a šťastné společnosti? Tak si ji hlídejme, ať se nám zase někam nevytratí.

Přes svůj už poněkud (dost) pokročilý věk jsem se necítil a necítím nikterak mimořádně ohrožen. Ale ani by mě nenapadlo popírat, jak mi projevy solidarity a nabídky pomoci od mnoha často o hodně mladších lidí zvedly pro tu chvíli náladu a do budoucna víru, že to s námi není zase až tak zlé, jak to někdy ve slabých chvílích cítíme.

Ten záhadný virus nás hned tak neopustí. Mnozí tvrdí, že už tu s námi zůstane nebo přijde další. A musíme se naučit s nimi žít. No a co? Naučili jsme se jiné věci, určitě zvládneme i tohle.

*Text: Miloslav Jenšík
Foto: Shutterstock*

Solidarita není sprosté slovo.

>
Koncert Symfonického
orchestru hl. města Prahy FOK
k zahájení školního roku je pro
děti jednou velkou zábavou

Naslouchejme srdcem

Loňská sezona byla tak trochu nadarmo. Hudebníci připravili to nejlepší, co v nich bylo, a nakonec z edukativních programů nezbylo skoro nic. „Poslední workshop pro nejmenší jsme hráli v den, kdy bylo oznámeno, že se zavírají školy i školky. Zrušili jsme vyprodané koncerty a zamkli sál. Nyní však věříme naději, že zase rozsvítíme světla v sále a s nimi i tisíce dětských očí,“ říká koordinátorka programů FOK pro nové generace Eva Kolková.

V dnešní době mají děti kolem sebe mnohem víc možností než dřív. Mohou si všechno najít na internetu, nabízí se jim spousta zábavy... Proč je vůbec brát na živý koncert klasické hudby?

Ze stejného důvodu, proč chodíme na klasiku my, dospělí. Občas se mezi svými vrstevníky se-

tkám s názorem, že není důvod chodit na klasiku. Vždyť je to těžké, nerozumím tomu a nedá se na to tančit. Na to já odpovím, že na klasiku se chodí proto, že dokáže člověku zprostředkovat naprosto unikátní pocity a zážitek, který vám jiný hudební žánr nebo jiný druh kultury nenahradí. Myslím, že stejně jako jídlo, které jíme, by mělo být pestré, aby uspokojilo všechny potřeby našeho těla, i potrava pro duši by měla být pestrá. Existuje hudba, která probouzí našeho vnitřního extroverta. Tančíme na ni nebo si ji nejlépe užijeme vestoje mezi tisícem lidí na vyprodaném stadionu. A pak je tady klasika. A ta nás vede spíš k introspekci.

Nahlédneme do svého nitra

Ale to je ta složitější cesta.

Nepopírám. Málokdo si chce sáhnout na dno svých myšlenek a emocí, ale kdo to jednou zkusí, už bez toho nedokáže být. Čím dřív malého člověka vystavíme působení klasické hudby, tím přirozeněji a snáz ji pak bude vnímat a dále vyhledávat v dospělém životě. Kromě toho děti nemají předsudky jako my. Jednou mi jedna paní učitelka napsala, že by radši děti vzala na workshop o Smetanovi, protože se jí Janáček zdá příliš složitý a ona sama by na něj také nešla. A to je velká chyba. Dětem se Janáčková hudba bude zdát stejně krásná a zajímavá jako nám Prodaná nevěsta. Nejsou zatížené strachem, že něco nepochopí. Takže ano, děti prosím vystavujeme vlivu klasické hudby co nejdřív a bez předsudků.

Čím se liší dětský koncert od klasického orchestrálního koncertu pro dospělé?

Napadá mě, že asi hlavně délkou. Ale já myslím, že je možné dítě vzít na skoro jakýkoliv koncert klasické hudby, když ho doma budeme předem trochu otužovat. Vždycky mě zaráží, jak některé děti reagují na zvuk hudebního

nástroje. Často si třeba zacpávají uši. Je to něco nového. Neznámého a hlasitého. Ještě mnohem hůř reagují některé děti na operní zpěv. Protože operu si doma pouští opravdu málokdo. Když tak děti reagují třeba ve čtyřech letech, je to ještě pochopitelné. V pozdějším věku už by ale měly mít klasiku zařazenou v seznamu zábavných a příjemných věcí. Mě bral dědeček na operu od malinka. I na koncerty. S mámou jsem si doma zpívala. Hrála jsem na klavír. Klasika mi přišla jako normální součást života. Jako večerníček, prázdniny nebo jízda na kole. Je to hodně na rodičích, ale tam, kde se na klasiku prostě nechodí, je ještě druhá šance: škola. Koncerty pro školy se liší od těch klasických pro dospělé kromě délky také odlišným způsobem zpracování. Hudbu dávkuje po kouskách. Mluvíme o ní. Hrajeme si. Zkoušíme hudební nástroje. Je to takové první očichávání. Kouše? Nekouše!

Jak se tedy liší současné koncerty pro děti od těch, na které jste dřív chodila vy?

A víte, že já jsem se školou na koncerty moc nechodila? Pamatuji se, že jsme jezdili spíš do divadla na činohru, ale koncerty jsem absolvovala spíš s rodinou. Nicméně znám z vyprávění, jak koncerty pro školy vypadaly dřív. A když jsem přišla do FOKu, tak nějak automaticky jsem viděla, co se mi nelíbí a co bych chtěla změnit. Možná tomu pomohla i moje zkušenost zpěvačky. Jezdila jsem s krásným představením Kouzelné flétny pro děti a rodiče po celém Německu. Reakce těch dětí byly úplně jiné než ty, které jsem viděla u nás. Bezprostřední. Nesvázané konvencemi. Chtěla jsem pak na našich koncertech dokázat něco podobného. Proto jsem začala dělat workshopy. V malé skupince je mnohem snazší probrat děti z letargie, probudit a rozpo-
hybovat než na koncertě, kde je třeba 400 dětí. Hraje tam roli i „bezpečné“ prostředí vlastní třídy a zároveň větší zodpovědnost, která plyne z menší anonymity.

V čem spočívá příprava takového koncertu?

Jak se vybírá hudba? A jaká je pro děti vhodná?

Hudbu vybíráme rozmanitou. Každá správně podaná hudba je pro děti vhodná. Nechceme se omezovat na osvědčené kusy, i když i ty mají u nás své místo. Některá hudba je pro edukaci přímo napsaná. Jinou musíme společně s lektory a tvůrci našich pořadů „naporcovat“ a proložit různými aktivitami. Když jdete s malými dětmi na výlet, taky musíte naplánovat pauzy a zabalit do batůžku dostatek svačinek, aby vzpomínky na výlet byly co nejhezčí.

Eva Kolková je koordinátorkou programové řady Symfonického orchestru hl. města Prahy FOK pro nové generace. Přípravuje pořady pro dětské posluchače, od těch nejmenších z mateřských školek až po dospívající studenty.

Její starostí je nejen to, aby se umělci s dětmi potkali ve správnou chvíli na správném místě, ale především aby díky vhodně zvoleným tématům a ukázkám hudby dokázali zábavnou formou zvědavým dětem předat co nejvíc ze své životní vášně. Tu Eva sdílí – můžete ji často také potkat na českých i zahraničních pódii jako kolorатурní sopranistku.

Nezatěžujme
se strachem,
že něco
nepochopíme.

Orchestr na dotek pro rodiče s dětmi ve Smetanově síni pražského Obecního domu. Na konci tohoto

Koncert k zahájení školního roku s Janem Cinou

Koncert Orchestr na dotek

Nabízíte i jiné zážitky pro děti než koncerty a workshopy?

Nabízíme. Děti u nás mohou strávit celé dopoledne v orchestru. Během něj se podívají do orchestrálních šaten, do archivu a na zkoušku velkého orchestru. Abychom hudebno spojili s výtvarnem a historií, součástí je také prohlídka salonků Obecního domu s bezvadným výkladem naší průvodkyně. Na konec dopoledne pak máme ještě připravený komorní koncert, aby děti viděly rozdíl mezi velkou symfonií a komorní hudbou. Letos jsme k tomuto dopoledni přidali nový pořad, který bude probíhat z velké části venku. **Procházku po Praze po stopách Wolfganga Amadea Mozarta.** Opět by to měla být syntéza hudby, historie, architektury a ještě pohybu na čerstvém vzduchu.

Odměny pro vítěze Srdce s láskou darovaného

Programy FOK pro školy jsou součástí cen pro výherce soutěže Srdce s láskou darované. Jaká témata nabídne FOK školám v nadcházející sezoně pro kategorii mateřské školy až druhý ročník základních škol?

Tématem letošních workshopů je světová hudba. Naše lektorka Amálka K. Třebická se tedy během čtyř týdnů bude věnovat postupně Mozartovi, Beethovenovi, Čajkovskému a za Francii to budou Debussy s Ravelem.

Na jaké programy se mohou těšit starší děti z kategorie 3. až 9. tříd ZŠ?

Je to pestré a je toho dost. V obnovené premiéře chystáme oblíbený **Karneval zvířat** Camilla Saint-Saëns. Ten mám hodně ráda a děti také. V pořadu účinkují dva klavíry, což je dost netradiční, dále komorní orchestr a hlavní hvězdou dopoledne je herec Filip Jevič, který celé představení vymyslel a nastudoval. Jádrem naší sezony už dlouho tvoří **Průvodce mladého člověka orchestrem** Benjamin Britten. To je takový základní stavební kámen pro poznání orchestru a měl by ho vidět opravdu každý. Jako oddechovku máme pořad **Pohyblivé obrázky aneb O filmové hudbě**, která je už dnes samostatným a hodně oblíbeným žánrem. Úplnou novinkou je **Hlasitý koncert**. Na ten se moc těším. Bude to napůl koncert a napůl vokální workshop s Pražským filharmonickým sborem. Perličkou na dně bude nová **Česká mše vánoční** v režii a výtvarném zpracování Matěje Formana a v koprodukcii s divadlem Lampion. To bude velká krása. Na této inscenaci pracujeme celé léto a zkoušet začínáme už na začátku listopadu.

Mohou se děti během koncertů nějak zapojit?

Rozhodně, je to přímo žádoucí! Děti nenecháváme na koncertech usnout, ani koukat do mobilů. Všechny naše koncerty v sobě mají různou míru interaktivity. Nejvíce rádiíme s předškoláky a mladšími školáky. Směřem ke střední škole se řádění transformuje spíše do snahy zapojit vlastní úsudek a vstřebávat nějaké nové informace.

koncertu si děti mohou vyzkoušet hru na nástroje přímo na pódiu pod dohledem hráčů FOK

Je asi náročné zaujmout klasickou hudbou dospívající mládež. Jak vypadají programy pro střední školy?

Náročné to je. Ale to platí pro všechny věkové kategorie. Středoškoláci je těžké na koncert vůbec dostat. Na střední škole už se klade velký důraz na výkon a na umění a kulturu zbývá minimum času. Je to škoda. Takovým mladým lidem pak bude chybět jedna velmi důležitá část té mozaiky, přes kterou se po zbytek života budou dívat na svět. Středoškoláci jsou už v podstatě dospělí lidé, a proto se jim snažíme zprostředkovat atmosféru běžného koncertu pro dospělé. V tomto ohledu bezvadně fungují naše **Veřejné generální zkoušky s úvodem**. Studenti mají před začátkem generálky ještě takové setkání ve Sladkovského sále, kde je náš dramaturg Martin Rudovský nenásilně uvede do programu koncertu. No a pak následuje koncert běžné délky.

V jakém věku doporučujete dětem návštěvu opravdového orchestrálního koncertu s dospělými?

To je asi hodně individuální. Každé dítě je jiné. Některé v šesti letech vydrží to, co jiné nezvládnou v šestnácti. Určitě bych doporučila to otužování hudbou nejdřív doma a pak vybírat hudební akce pro děti. Ideální začátek je třeba náš **klub Fík**. Děti s ním mají pravidelná hudební setkání pod vedením lektorek z České Orffovy společnosti, která vrcholí čtyřikrát za rok koncertem **Orchestr na dotek** ve Smetanově síni Obecního domu. Po takové pravidelné a hlavně praktické a velmi blízké zkušenosti s klasickou hudbou se

rodiče opravdu nemusí bát vzít dítě na delší večerní koncert.

Zažijte neviditelnou výměnu energií

Jak se k dětským programům staví hráči FOK? Baví je hrát pro nejmladší publikum?

Někteří si to vyloženě užívají. Když mají volno, snažím se je využívat na workshopech pro nejmenší. Je úžasné pozorovat, jak dvoumetrový chlap od tympanů dokáže komunikovat s pětiletým mrňouskem. Je to, řekla bych, obohacující pro obě strany. Myslím, že náš orchestr je hraní pro děti velmi nakloněn. Já hráčům s oblibou říkám – když to bude bavit vás, bude to bavit i děti. A vice versa. Umění je něco jako spojené nádoby. My bereme energii pro tvorbu a výkon od obecnstva a obecnstvo zas vnímá energii naši. Když se to sejde a funguje to, jde o mimořádný zážitek. Vidíte, a to je další věc, kterou jinde nezažijete. Tahle neviditelná výměna energií.

Jaká poselství si děti a mladí lidé o hudbě odnášejí?

Tak to bychom se museli zeptat jich. Ze zpětné vazby, kterou máme, je krásně vidět, jak bohatý vnitřní život klasická hudba v člověku probouzí. A vůbec to nepředpokládá, že jí budete rozumět. Hudba se totiž nejlépe poslouchá srdcem.

Text: Tereza Axmannová

Foto: archiv FOK

^
Muzicírující děti na jednom z hudebních workshopů pod vedením lektorek z České Orffovy společnosti a hráčů FOK

Klasickou hudbu dávkuje dětem po kouskách. Nekouše!

5 x 5 aneb Život českého

V době protipandemických opatření české vlády se po dobu téměř čtyř měsíců (březen až červen) dosud nevídaným způsobem dramaticky proměnil život českých školáků a učitelů. Přijměte prosím tuto malou sondu jako naši poctu všem učitelům, kteří svou práci i v těchto velice náročných podmínkách vykonávali jako vždy zodpovědně a obětavě, chvílemi svými výkony připomínající superhrdiny se zvláštními schopnostmi.

V době letních prázdnin, kdy se český učitel více než na cokoli jiného těšil na čas strávený bez blikající obrazovky počítače, jsme pět z nich oslovili a každému položili stejnou sadu pěti otázek:

- 1) Na jaké škole a jaké předměty učíte?
- 2) Jak vypadal váš běžný pracovní den během protipandemických opatření vlády?
- 3) Jaké nástroje jste využíval(a) při distanční výuce a jak je hodnotíte?
- 4) Vnímáte nějakou změnu v chování svých žáků vyvolanou touto mimořádnou situací?
- 5) Změníte na základě svých nových zkušeností přístup k výuce i po návratu k běžnému provozu škol?

Zde jsou jejich odpovědi.

Technika je dobrý pomocník, ale zlý pán

Mirka Randová
ZŠ a MŠ Česká Kubice

1. Učím na malotřídní vesnické škole u hranic s Německem, která má pouze první stupeň ZŠ, takže učím všechny předměty prvního stupně.

2. Každý den jsem musela ráno vstát jako do školy, připravit snídani sobě a svým dětem a zasednout k počítači. V pondělí ráno zadat na školní web úkoly pro děti na pondělí a úterý, další dny zadávat postupně další podle plánu. Pak vzbudit své děti, po snídani s nimi prohlédnout zadání jejich úkolů, případně se připojit na jejich on-line výuku, připojit se na svou on-line výuku. Pak průběžně celý den chodí na WhatsApp vypracované úkoly dětí, ty opravuji a posílám zpět. V mezechase nahrávám videa – pro prvňáky tahy psacích písmen, pro čtvrtáky a pátáky poslech na angličtinu nebo postupy výpočtů na matematiku, vařím oběd i pro manžela na zítra do práce, dohlížím na své děti a jejich úkoly... Než jsme se trochu zaběhli, byl to docela masakr.

3. S kolegyněmi jsme využívaly hlavně školní web, e-mail, WhatsApp, telefon, někdo Skype. Spoustu materiálů jsme dětem rozvázely, neměly další díly pracovních sešitů, psanky, různé pomůcky.

4. Změnu chování u dětí ani moc nepozoruji. Téměř všichni se nám vrátili zpátky do školy 25. května. Ze začátku byli opatrnější, ale pak už se nebáli, mnozí se netajili tím, že se zpátky do školy těšili, o to to bylo jednodušší. Přesto velmi poctivě dodržovali stanovenou hygienu, ochotně si nechávali měřit teplotu, zakrývali si bez vyzvání nos a pusku při cestě na záchod. Tím, že jsme na malé vesnici, mohli jsme chodit víc ven, učili jsme se na dvoře, v lese, bylo hezké počasí, byli jsme venku skoro pořád, děti byly spokojené.

5. Ve škole pojedeme dál ve starých kolejích, malotřídka je dost alternativní i tak. Zároveň velmi náročná na pozornost dětí, každý musí pracovat na svém, i když se hned vedle vysvětluje nebo řeší něco jiného. Samozřejmě se nebráníme novinkám nebo moderním technickým záležitostem. Ale stejně si myslím, že dětem díky technice chybí prostor na vlastní projev, komunikaci, ubývá laskavá fantazie. Technika je podle mě stejně jako oheň dobrý pomocník, ale zlý pán. Čím nižší stupeň vzdělávání, tím méně techniky...

učitele za časů koronaviru

Vážím si každého dne, který s dětmi mohu prožít osobně

Petra Vedralová
ZŠ a MŠ Úhonice

1. Učím na Praze-západ na základní škole, která má pouze první stupeň, tedy všechny předměty prvního stupně.

2. V běžný pracovní den jsem často již při snídani komunikovala s kolegy, předávali jsme si navzájem zkušenosti s distanční výukou nebo jak probíhá komunikace s dětmi a jejich rodiči. Během dopoledne jsem mívala on-line výuku, na kterou jsem se musela důkladně připravovat, protože možnosti byly jiné než klasicky ve třídě. Následně jsem ještě dost často telefonovala s rodiči, kteří se snažili dítě připojit a nedařilo se, nebo jsem posílala další informační e-maily či řešila různé otázky s vedením školy. Zbytek času jsem věnovala svým vlastním dětem, většinou jsme nestíhali.

3. Na počátku distanční výuky jsem s dětmi komunikovala pouze e-mailem a tak jim zadávala učivo na jeden týden. Pak se objevila Škola v pyžamu. Líbilo se mi, že je tam

všechno pohromadě. Nástěnka, odevzdávání, do kterého můžu snadno opravovat a hodnotit, on-line výuka. Bohužel se ukázalo, že stránky jsou stále v přípravě, takže přímá on-line výuka nefungovala. Nefungoval ani Avaya Spaces, na který jsme byli ve škole proškoleni. Další pokus byl přes Cisco Webex, u kterého jsem už zůstala. Dobré zkušenosti jsem měla s nástroji Smart Notebook, Školákov.eu, Matýskova matematika na YouTube, Umíme anglicky nebo Matika.in.

4. Po návratu do školy bylo na některých dětech vidět, jak poskočily v samostatnosti a nabraly spoustu nových vědomostí, neboť jim rodina mohla zajistit ideální podmínky. Jiné děti byly pomalé, rozvolněné, neschopné se soustředit a neochotné cokoli dělat. Rodiče pracovali nebo řešili existenční problémy a dětem řád a stoprocentní pozornost dát nemohli. Na všech ale byla vidět radost ze setkání s kamarády a touha chodit zase normálně do školy.

5. Přístup k výuce nezměním. Chtěla jsem učit právě proto, abych s dětmi byla „živě“. Ne pomocí odkazů na virtuální pomůcky... Budu si vážit každého dne, který s dětmi budu moci strávit osobně, a ten si užiji stejně jako před koronavirem.

Před rokem bych nevěřila, že se dá vyučovat i on-line

Ivona Krčilová

ZŠ Hálkova, Humpolec

1. Učím na druhém stupni základní školy v Humpolci matematiku a chemii, která je mou velkou láskou.

2. Jsem hodně upovídaná a ve škole mám kolem sebe vždycky spoustu dětí. Takže najednou bylo nezvyklé ticho.

Ale ne úplně, protože mám tři syny, kteří byli se mnou doma. Moc jim děkuji za pomoc při zvládnání výuky přes počítač, po pár lekcích jsem si připadala jako „profesionál“. První týden jsem se snažila v matematice hledat různá videa na konkrétní látku a zavedla jsem si také pro děti e-mail, abych jim byla osobně nápomocná. V chemii jsme tato videa s nejstarším synem Tomášem, který ji učí se mnou, nahrávali sami, což se velice osvědčilo. Postupně jsem přešla na přímou on-line výuku, po prvním strachu, že to nezvládnu, mě to vlastně začalo bavit. Doma jsem měla „centrum“ – dva počítače. Na jednom jsem provozovala výuku, na druhém jsem měla zapnutý chat pro dotazy dětí. Vyučovací hodiny jsem dětem vždycky natáčela, aby si je mohly kdykoli pustit znovu.

3. Distanční výuka mě přiměla zdokonalit se v práci s počítačem. Pracovala jsem v Teams, používala jsem sdílení obrazovky, malování, interaktivní tabule... Domnívám se, že v době, kdy děti nemohou chodit do školy, je toto nejlepší způsob výuky.

4. Jak to zvládly děti, záviselo na konkrétní osobnosti. Některým tento způsob výuky dokonce vyhovoval víc. Měly čas na vypracování věcí, nikam nemusely dojíždět, lekci si přitom vyslechly podobnou jako ve škole. Hlavně si chválily, že se mohly zpětně podívat na to, co nepochopily. Některým dětem naopak bezkontaktní výuka nevyhovovala. A některé byly líné a nejraději by distanční formu pojaly jako prázdniny. Proto si myslím, že kdyby k něčemu podobnému ještě došlo, bylo by potřeba i tuto výuku zavést jako povinnou.

5. A co bych si z této doby po návratu do škol vzala? Jsem ráda, že mám nahraná videa a děti je můžou používat jako formu doučování nebo když budou chybět. K doučování bych ráda využívala Teams. Přitom před rokem bych nikomu nevěřila, že se takto vyučovat dá.

Při hodinách tělocviku on-line jsem se zapotil

Tomáš Krčil

ZŠ Hálkova, Humpolec

1. Stejně jako moje mamka vyučuji na Základní škole Hálkova v Humpolci předměty chemie a tělocvik. Jsem zde teprve první rok – a hned takto problematický.

2. S mamkou dokonce sdílíme i stejný kabinet. Spoustu toho už napsala za mě, takže to jen doplním. V chemii jsme spolu natáčeli pro děti videa, později mohly být i živě přítomné na on-line hodinách. Zde jsme jim dávali i různé otázky a doplňovačky. Myslím, že jsme tvořili dobrý tým – já udělal prezentaci, mamka mi dodala věci v papírové formě. Jasně, že jsme se u toho občas přeli, každý máme vlastní hlavu, ale vždycky jsme se domluvili a hodiny se podle ohlasů dětí líbily. V tělocviku jsem také nechtěl zahálet, každý týden jsem natáčel dvě videa a děti podle mě cvičily, musím říct, že jsem se občas pěkně zapotil. Nejvíce mě pobavilo, když mi rodiče posílali fotky, jak se mnou cvičí nejen jejich dítě, ale i oni. Nejlepší

hláška byla od jedné maminky, která mi napsala, že jsem učitel s mozkem v hlavě. Také jsem se snažil být dětem nápomocen při individuální pomoci přes internet. Sestavoval jsem pro ně i různé hádanky a křížovky.

3. Hlavní u mě byla při distanční formě práce s počítačem, naštěstí jako mladší generace už jsem v tom vycvičený. Učím ještě v Hradci Králové na vysoké škole, kde jsem také vedl přes počítač přednášky a také jsem studenty zkoušel.

4. Chování žáků v této době se velice lišilo. Někteří měli pocit, že toho po nich vyžadují moc, jiní naopak chtěli i něco navíc. A co si budeme povídat, další to pojali jako flákání. Musím ale říct, že někteří mě mile překvapili. Ve škole zlobili, a tady se snažili a všechno poctivě zvládali.

5. Od září bych chtěl dál pokračovat ve výuce pomocí interaktivní tabule, moderních prvků. A jsem rád, že máme metodu k doučování žáků, kteří zameškají. Samozřejmě, když o to budou jevit zájem. Nikdy bych nevěřil, že i on-line výuka může fungovat, a ono to opravdu jde. I když osobní přístup je prostě osobní přístup.

Bohužel to vypadá, že nový školní rok bude pro učitele, žáky i rodiče další zkouškou. Držíme jim palce!

Po návratu do školy si všichni víc vážili toho, že můžeme být spolu

Adéla Dobešová

ZŠ Andělek, Praha

- 1.** Jsem učitelkou v Montessori škole. Učím na prvním stupni čtvrtou a pátou třídu všechny předměty kromě tělocviku a angličtiny a v šesté třídě jsem letos učila češtinu a matematiku.
- 2.** Každý den jsem zahajovala výuku v 8.30 se všemi žáky on-line. Popovídali jsme si o novinkách, postupně se objevila žákovská videa, referáty, různé příspěvky, povedené práce, které stály za to, aby je viděli či slyšeli všichni. Mým cílem bylo, aby se děti novou látku dozvěděly ode mě, byly samostatné v jejím procvičování a odevzdávání a odpoledne už měly volno. Já jsem odpoledne konzultovala s žáky i rodiči, učila zacházet s nástroji je i sebe. Měli jsme také hodně porad s kolegy, plánovala jsem i individuální sezení se školním psychologem či vstup tělocvikáře. Pak máte spoustu práce v přípravách a v opravách...občas se to dost nakupilo. Někdy jsme na konci vyučovacího bloku hráli nějakou hru, abychom spolu jen tak pobyli. A když bylo třeba, zůstala jsem připojená pro děti, které potřebovaly probrat něco soukromého.
- 3.** Pracovali jsme v Google Classroom – jde o přehledný systém s mnoha výhodami, ale bohužel je dost pracné v něm poskytovat zpětnou vazbu. Všichni žáci si založili školní e-mail a rozvrh jsme plánovali přes Google kalendář,

kde každý viděl své konkrétní hodiny a jméno učitele – to se osvědčilo velmi dobře. Ručně vypracované úkoly jsme fotili aplikací CamScanner, která zvyšuje čitelnost a umí práci oříznout. Pro rychlou komunikaci s žáky jsme používali WhatsApp.

4. Žáci jsou vedeni k samostatnosti i v naší prezenční výuce, takže očekávání zůstalo, jen se proměnily podmínky. Navzájem se učili, jak připravit prezentaci, stahovat fotografie či stříhat videa, využívali staré linky na Google Meet, aby se viděli nebo společně pracovali... Je ale potřeba říct, že někomu práce o samotě s jasným zadáním vyhovovala a jiný se naopak strašně trápil. Některé děti byly celý čas v úplné letargii a jiným se prostě nic dělat nechtělo a bylo těžké je motivovat k čemukoli nad rámec přímého vyučování. Někteří toho naopak vytvořili víc než běžně ve škole. Po návratu do tříd bylo na všech vidět, že jsou rádi spolu a pro harmonické vztahy jsou ochotni dělat větší kompromisy a ústupky než před krizí.

5. Za tuto zkušenost jsem určitě ráda, i když bych nechtěla, aby se opakovala. Ponecháme si některé nástroje a jisté je, že technické dovednosti se budou dětem hodit napořád. Jsem sama ráda, kolik jsem se toho naučila. Za cenné považuji i pozorování dětí ve změnách podmínek v porovnání s tím, jak je znám ze třídy – o to se člověk může opřít, když potřebuje pro žáka změnit nastavení práce. A také jsem ráda za všechny ty, kterým tato situace umožnila zazářit. To je něco, co je potřeba, abychom uchovali a dál na tom stavěli.

Máte rádi přírodu?

Pojďte ji znovu poznat očima dítěte

Letos mu bylo šestasedmdesát let a celý svůj život zasvětil přírodě a její ochraně. „Můj vztah k Matce nás všech budoval můj tatínek od mého útlého dětství. Vštípil mi zásady chování ke všemu, co na této planetě žije, roste, létá či plave. Jednou provždy zůstala v mé paměti zafixována jeho slova: My, tedy lidé, bez Přírody nemůžeme existovat, kdežto ONA bez nás ano!“ říká o sobě novinář a spisovatel Štěpán Neuwirth.

Knihu letos vydalo nakladatelství Optys a ilustracemi ji doplnil Ota Bouzek. Objednat si ji můžete na www.optys.cz.

Nás zaujala jeho útlá knížечka (nejen) pro děti pod názvem *Objevy malého Chlapce*. Jako ochutnávku nabízíme desátou kapitolu a přejeme pohodové počtení.

Chlapec se nemusel ani moc namáhat, voda ho poponášela za lyskou, která plavala před ním a sem tam něco sezobla z hladiny.

„Ještě kousíček, hned tam budeme,“ řekla lyska.

Chlapec roztáhl ruce a zůstal nehybně ležet na hladině. Ponořil hlavu a v čisté vodě viděl, jak se nad písčitým dnem míhají hejtna malých rybek. Po písku lezly pomalinku škeble, odněkud se objevil rak a zamával mu na pozdrav velikými klepety. Pak mezi hejtna rybek jako blesk vplula dlouhá ryba s otevřenou tlamou plnou ostrých zubů. Té se polekala i lyska. Vyskočila z vody a běžela po hladině,

až to za ní prskalo na všechny strany. Vrátila se teprve po chvíli, stále ještě ustrašená, a přitulila se k Chlapci. „To byla štika, ta by mohla spolknout i mne.“

Před Chlapcem se otevřelo v rákosí okrouhlé místo. Bylo prostorné a uprostřed se pohupovalo něco, co bylo spleteno ze suchých rákosových listů.

„Tady si můžeme odpočinout, je to hrad, který si vybudovaly ondatry. Tak si dělají zásoby na zimu, ale teď se pasou někde na jetelině. Jen si vylez nahoru,“ pobídla lyska Chlapce a sama vyskočila z vody na rákosovou podušku.

To zátiší klidu a míru konejšivě objalo Chlapce, slunce pohladilo jeho ramena

a vysušilo kapičky vody. Seděl na kraji spletnice, pohupoval ve vodě nohama a celou chlapeckou dušičkou vnímal pohodu uprostřed rybníčních vod.

„Za chvíli přiletí volavky, některé budou bílé, jiné zase šedivé. Uvidíš, jak se brodí vodou a lapají rybky. Podívej se,“ řekla lyska a mávla křídlem k místu, kde z vody vyčnívala suchá větev. Na větvi seděl nádherně zbarvený ptáček s dlouhým zobáčkem. „Je to ledňáček, hraje všemi barvami duhy, a proto mu říkáme Drahokam, tedy jako vzácný a moc drahý kámen. Také loví rybky, umí se potápět a pod vodou je rychlý jako šíp,“ obdivně povzdechla lyska.

„Na tu drobtinu má spadeno kdekdo,“ posteskl si Chlapec. „Ani nestačí vyrůst!“

„Všechno má svůj řád, svůj smysl, své poslání. Znakoplavka a potápník loví drobný hmyz, štika rybky, ale strejda sumec – ten se pustí i do velkána kapra. Tak to matka Příroda zařídila a platí to od věků!“

Lyska se přibatolila k Chlapci a roztáhla křídla, aby je slunce osušilo. „Jen se dívej na království vody. Bez ní by nebylo života. Rybník je hostitelem i ochráncem. My, vodní ptáci, si tady stavíme hnízda a vyvádíme svoje potomstvo. Žijeme tady tiše, pouze rackové křičí jako pominutí.“

Nad rybníkem se začala míhat hejtnka černých ptáčků. „Vidíš, to jsou vlaštovky a jiřičky. Někdy se mezi ně zamíchají rorýsové. Loví komáry ve

dne, navečer přiletí zase netopýři. Jinak by ta pisklavá chamrad' vypudila vše živé.“

A Chlapec si pohodlně lehl na záda, naslouchal šepotu vody a díval se do modra oblohy. Pomalu přivíral oči, až nakonec usnul. Když se nad rybníkem objevily hvězdy, Chlapec spal. Mírný větřík rozkolébal hladinu a ta zase kolébala rákosovou postýlkou. Chlapci se zdál sen a v tom snu viděl, kam ráno zamíří jeho kroky. Usmíval se při té představě a jednou rukou hladil lysku po peří. Ta s hlavou pod křídlem spala také...

Vnuk Adámek, velká
radost Štěpána Neuwirtha

Pohled na řeku Odru

Milý čtenáři,

provázels jsi při čtení tohoto příběhu kluka, jako jsi ty, dítě, jako jsou všechny děti tvého věku – chlapci a holčičky, kteří by určitě rádi šli po boku dětského hrdiny, onoho dědice Malého prince. Vedl vás krajinou plnou života, plnou krásy a šel po břehu pramínku, potůčku, říčky a nakonec mohutné řeky, která ho dovedla až k moři. Voda je život, stejně jako je život všechno živé na této planetě.

Ve vás, děti, je naděje lidstva, pokud pochopíte, že Země, která nám byla dána, abychom na ní prožili svůj život plně a šťastně, nesmí být člověkem ničena, ale hýčkána, zvelebována a chráněna. Věřím a doufám, že budete pozorovat, poznávat a vnímat krásu naší krajiny. Chraňte ji jako poklad, jako vzácnost, proto jsem tuto malou knížku napsal.

Váš autor

Dvoustranu připravila:
Jana Jenšíková
Foto: Štěpán Neuwirth
a Shutterstock

Ticho nejen léčí

V dodatku ke svým Hovorům s TGM Karel Čapek vzpomíná, za jakých okolností se tato kniha rodila, a několikrát zdůrazňuje úlohu a význam ticha. Mlčení. „To mlčení tu bylo pořád, kladlo se mezi slova, uzavíralo věty; ne tíživé mlčení, při kterém není co říci, ale mlčení zamyšlené, mlčení člověka, který přemítá, který potřebuje spíš myslet na věci než o nich mluvit.“

Tuto Čapkovu vzpomínku jsem si vybavil v uplynulých měsících koronavirové krize, kdy svět ze dne na den zmlkl. Utichly ulice, silnice, obchodní domy, svět takřka „zatajil dech“. A náhle byl nějak víc slyšet ptačí zpěv, šumění větví ve větru, i při zaznění kroků sebou člověk podvědomě škubl: Kdo to jde? Vše jsme poznávali jakoby znovu – a jinak.

Zastavení jsou nesmírně zapotřebí. Škoda, že tohle bylo vynuceno výhradně vnějšími okolnostmi; u podobných zastavení totiž hrozí, že je člověk vnitřně nepřijme, a tudíž ani nerozpozná jejich hluboký smysl. To by byla velká škoda. Tak jako to v případě rozhovorů s prezidentem Masarykem postřehl citlivý spisovatel, i my bychom měli rozlišovat různá „ticha“.

Každý z nás jistě zná **ticho „vypávkové“**, ticho jako přestávku mezi tím, co bylo řečeno (učiněno) předtím, a tím, co bude řečeno (učiněno) poté. To je ticho chápáno jako prázdný prostor. **Absence „něčeho“**. Pauza v notovém záznamu. Tedy vlastně „**nic**“.

V tomto paradigmatu je cítit zastavení duševního provozu, **zklidnění**. Sbírání sil. Toto ticho osvobozuje a **vyvazuje**. Je uklidňující. Jenže ticho je v něm vlastně pouhou nepřítomností hluku. Takovéto negativní vymezování bývalo v dějinách velmi oblíbené, vzpomeňme slavných příměrů: tma je nepřítomnost světla, zlo je nepřítomnost dobra. Také v tom cítíte tu **negativitu** ontologickou, ale i mravní? Možná právě zde je jeden z důvodů, proč mi nikdy nepřišla k srdci tzv. negativní teologie; což lze o Bohu vsutku vypovědět pouze to, čím není? Propastná pokora kráčí ruku v ruce s propastným prázdňem.

Pak je ještě jiné ticho – takové, které je nejen „**něčím**“, ale naopak je tak plné, že až „**překypuje**“. Rovněž toto ticho známe: je to ticho přitakávající

či odmítající (neboť je situováno vždy „**k**“, nejen „**od**“), ale vždy „**křičící**“, žalující, bojující, bránící se i útočící. Je to ticho agresivní, angažované v hemžení světa, **zavazující**. Je to mlčení zaťaté pěsti, která je připravena udeřit. Také tohoto ticha je někdy nesmírně zapotřebí – paradoxně právě kvůli **emocím a napětí**, jež vyzařuje.

Mám však na mysli ještě jiný, třetí druh ticha. Je rovněž plné, není pouhou negativitou, ale jeho plnost je jaksi zvláštního druhu. Není jen výrazem zakotvenosti „**teď a tady**“. Proto není ani odpočinkem, ale ani předehtou výbuchu, spíše usilovnou a dlouhodobou prací. Je **pohybem**, nikoli hotovým **stavem** mysli. Předpokládá vyprázdnění **od všeho pomíjivého, banálního, časného**, tedy vyprázdnění **k usebrání**. Tohle slůvko se mi vždycky moc líbilo; mile totiž vystihuje, že nejde o útěk od (ze) světa, o to, abychom se „**rozutekli**“, nýbrž naopak, abychom se „**znovu našli**“. Možná lze mluvit i o specifickém **ponoru**; jeho smyslem totiž není vyčkávat na povrchu na další dění, nýbrž jít pod hladinu. Něco jako při plavání: když se chceme potopit, také se musíme napřed nadechnout a zavřít oči, než zamíříme pod hladinu, že? A také musíme s tou zásobou vzduchu umět hospodařit. A i pod hladinou lze přece otevřít oči – vše vidíme ovšem jinak a vidíme i něco jiného...

Tápu, pokud jde o označení. Že by šlo o mlčení jakožto **vhled**? Poodstoupení za účelem hlubšího odkrytí? Skvělý sociolog a filosof Zygmunt Bauman v jedné z posledních knih napsal větu, která mne hodně zaujala: „Jestliže si přejeme věci nám **důvěrně** známé opravdu poznat, bude zřejmě nutné je nejprve učinit **neznámými**.“ Hezky připomíná, že až příliš přivýkáme „**plavání na povrchu**“ (dnes spíše surfujeme, že?), a měli bychom se učit od světa poodstupovat, naslouchat jeho volání. A k tomu se musíme ztišit.

Text: Petr Nesvadba

Foto: Eva Stanovská

Lucie Ernestová: Vděčnost

Varhany jsou jako duha – mnoho barev a spousta překvapení

Letošní jubilejní 25. ročník Mezinárodního varhanního festivalu v pražské bazilice sv. Jakuba zahajoval v srpnu skvělý mladý francouzský varhaník David Cassan.

Navzdory přetrvávajícím obavám z covidu-19 se nás nakonec na koncertě sešlo přes sto posluchačů a s nasazenými rouškami jsme se ochotně nechali pohltit všepronikající hudbou a prostředím.

O některých lidech se říká, že jsou charizmatičtí. Po návštěvě koncertu Davida Cassana si myslím, že charizmatická může být i hudba.

Nejprve vám chci velice poděkovat za nádherný zážitek. Hudba ve vašem podání se mě hluboce dotkla a nejraději bych vás na festivalu potkávala každý rok.

Děkuju. I já jsem si koncert užil. Jak víte, byl jsem tu už v roce 2018 a cítil jsem už tehdy skutečně vřelé přijetí, jako bych byl přijat do rodiny. A když se cítíte dobře, všechno jde dobře a vaše hudba je lepší. Navíc svatojakubské varhany jsou velmi inspirativní. Letošní koncert jsme s Irenou Chříbkovou (*organizátorkou festivalu a titulární varhanicí baziliky u sv. Jakuba – pozn. red.*) domlouvali už tehdy před dvěma lety a nyní kvůli celosvětové pandemii bylo všechno ohroženo, dosud bylo zrušeno 35 mých koncertů. Do poslední chvíle jsme si nebyli jisti, že skutečně budu moci přijet. O to víc jsem rád, že nakonec zrovna tento koncert proběhnout mohl. Všichni teď prožíváme stresující období a myslím, že je důležité nezůstávat doma a tam se bát viru, hudba přináší lidem potěšení a je skvělým důvodem k tomu, abychom vyšli ze svých domovů opět zpátky do života.

Přijedete znovu?

Samozřejmě bych do Prahy přijel rád i v budoucnu, setkal jsem se zde s mnoha varhaníky a v tomto směru je prozatím všechno otevře-

no. Mám spoustu energie, potřebuju cestovat, poznávat nová místa, nové varhany, nové lidi. Když cestuju, jsem šťastný. Líbí se mi, když ani nevím, kde se na mapě zrovna nacházím. To se mi stalo třeba v Rusku. Úžasné bylo, když jsem jeden den hrál ve Švýcarsku a hned ten následující v Jeruzalémě. Svět je velice pestrý a je škoda tuto pestrost nepocítit a nepoučit se. Když cestuju, učím se spoustu věcí. A pak na základě své osobní zkušenosti mohu učit i své studenty.

O Johannu Sebastianu Bachovi jste prohlásil, že jeho hudba hovoří ke každému, oslovuje do hloubky. Dalo by se říct, že tato schopnost navázat kontakt je pro hudbu charakteristická? Dokáže třeba přemostit celá staletí a propojit vás a Bacha?

Dobrá otázka. Například při koncertech Mezinárodního hudebního festivalu u sv. Jakuba mohou posluchači varhaníka nejen slyšet, ale díky

Hudba je
obrazem
hlubokého
vnitřního života.

videoprojekci i vidět. Tento vizuální kontakt je velice důležitý. Lidé vás vidí, vidí vaše pohyby, soustředění, a to se mi líbí. Prohlubuje to emoce. Emoce činí z hudby univerzální jazyk. Já třeba nemluvím česky, a když budu hrát s českým orchestrem, nebudu vaší řeči rozumět. Prostřednictvím hudby však spolu navážeme kontakt, aniž bychom mluvili. A myslím, že to platí i pro vzdálené země, Afriku, Indii – nemáme stejnou kulturu, ale stejná hudba v nás vyvolává stejné emoce. V tom je podle mě velká síla. Hudba je obrazem hlubokého vnitřního života. Já bez ní nedokážu žít.

Víte, Bacha naprosto miluju, je můj velký mistr, můj bůh. A když někdy slyším poprvé jeho skladbu, často si říkám, že v následujícím okamžiku udělá asi tohle. A on to udělá. Dokážu si tedy jeho hudbu představit ještě předtím, než ji skutečně slyším. Jsem totiž s Bachem hluboce propojen, jako by to byl můj otec. V rodině taky už víte, co ten druhý udělá, jak zareaguje, jak se cítí, jakou má povahu.

Zůstaňme ještě chvíli u Bacha. Pocházel ze staré hudební rodiny, hudbě se učil mimo jiné od svého bratra, věnovaly se jí i některé z jeho mnoha dětí. Je i vaše rodina tak výrazně muzikální?

Ne, u nás jsem to jen já. Mé matce se varhany líbí, když jsem byl malý, měli jsme doma pár CD nahrávek s varhanami. Otec má raději spíše piano, Chopina, i když i k poslechu varhan si časem cestu našel. Když jsem byl ještě úplně malý, matka mě po městě vozila v kočárku a v jednom okamžiku se mnou zašla do kostela kousek od našeho domu a tam zrovna někdo hrál na varhany. Byl jsem opravdu ještě miminko, ale v okamžiku, kdy jsem zaslechl zvuk varhan, naprosto mě to pohltilo, přestal jsem brečet, úplně jsem znehybněl. Znáám to z matčina vyprávění, já si to samozřejmě nepamatuju. Nebo mám fotku z doby, kdy mi byly asi čtyři roky, jak stojím u nějakého kusu nábytku tvarem připomínajícího varhany a svými prstíky doprovázím skladbu přehrávanou na CD. Varhany tedy miluju odjakživa, už jsem se s tím narodil.

Jak jste sám řekl, hudba je váš život. Zbývá vám v něm čas ještě na něco jiného?

Velice mě zajímá historie. Čtu o ní spoustu knih, sleduju historické pořady v televizi. Když jsem v nějakém městě, navštívím všechna historická místa. Na svůj osobní život moc času nemám, není vždycky jednoduché skloubit

s ním moji práci. Jsem ženatý a v listopadu čekáme první dítě. Můj život se jeho narozením jistě změní a budu hledat rovnováhu mezi osobním a profesním životem, to bude pro mě těžké. Nechci kvůli dětem obětovat svou kariéru, kdybych to udělal, byl bych pak strašně smutný. Kdybych si ale nenašel čas na rodinu, byl bych smutný taky. Naštěstí znám hodně příkladů muzikantů, umělců, kterým se v životě dobrou rovnováhu najít podařilo. Vnímám to jako novou výzvu.

Varhany jsou složitý stroj a technologie obecně se neustále vyvíjejí. Kam směřuje vývoj u varhan?

Varhany se proměňují neustále, vždycky tomu tak bylo. Když se podíváte na jiné nástroje, třeba housle, ano, také zde najdete nějaké změny, v podstatě se ale stále jedná o stejný nástroj. Varhany zaujímají mezi všemi nástroji speciální místo, je těžké je zvládnout a v tom vám pomáhá technologie. Nyní můžete využívat elektřinu, elektroniku, varhany lze naprogramovat, aby určitou sekvenci hrály samy, dnešní technologie nám dává spoustu nových možností.

Stejný jev můžete pozorovat v celé historii varhan, například v 19. století obrovského rozvoje průmyslu byla vynalezena i spousta nových prvků u varhan. Myslím, že varhany jsou jedním z nejstarších nástrojů na světě a zároveň jedním z nejmodernějších. Je úžasné, že pro každé historické období existují i jeho varhany. Staré, historické varhany uchovávané v jejich původním stavu, měníme je pouze tehdy, vyžaduje-li to jejich stav. Staré nástroje je třeba respektovat, je velmi zajímavé snažit se jim porozumět, pochopit, jak pracují. Například v pražském Týně máte varhany takřka v původním stavu, na těch se tedy samozřejmě nic měnit nebude. Naopak v bazilice sv. Jakuba zůstal zachován původní vzhled, uvnitř varhan je však všechno nové, moderní. Na světě je spousta varhan a ani jedny nejsou stejné. Pro mě jsou varhany jako duha – mnoho barev a spousta překvapení. Předem nikdy nevíte, jak zrovna tyto budou znít.

Říkáte, že varhany jsou jedním z nejstarších nástrojů na světě, nachází si k nim cestu i ta nejmladší generace?

Ano, kupříkladu na naší konzervatoři vymýšlíme množství způsobů, jak přilákat malé děti – a daří se nám to. Je potřeba udržet kvalitu a zároveň hledat nové cesty, které jsou pro děti zajímavé.

Text: Martina Hošková

Foto: archiv Ireny Chříbkové

Francouzský varhaník **David Cassan** se narodil v roce 1989 v Normandii. Vystudoval konzervatoř v Caen a Národní konzervatoř hudby v Paříži a Lyonu, v prestižních mezinárodních varhanních soutěžích získal již deset prvních cen. V současné době vystupuje na koncertech po celém světě jako sólista nebo se špičkovými hudebními tělesy. Je vášnivým a kreativním improvizátorem. Vyučuje varhany na konzervatoři v Nancy a improvizaci na konzervatoři v Saint Maur-des-Fossés, zároveň je titulárním varhaníkem v pařížské l'Oratoire du Louvre.

Více o 25. Mezinárodním varhanním festivalu na www.auditeorganum.cz

Eliška Rafajová: IMAGINACE

Eva Stanovská: STÍN

Máme mezi sebou Slávka,
který některé fotografie
doprovázel slovem. Třeba
k tématu STÍN.

Čím by byl obraz, kde chyběly by
stíny?

Jen plackou reality, pár skvrn
barevné špíny.

Snad výkres pro technika,
kde se jen oblouk s obloukem
a přímka s přímkou stýká.

Ale i technik někdy použije
šrafování,
když znázornit má stínování.
Stín nejednu oblínu naznačí či
cudně skryje,
stíny, to je krajina fantazie.

Chvála lidské sounáležitosti

Letošní předjaří a jaro nás postavilo před zvláštní úkol: izolaci. Život většiny z nás je však spjatý s prostředím, kde žijeme a pracujeme, a tak náhlá odloučenost od kamarádů a běžného životního rozptýlení není úplně to, po čem by člověk toužil. Například naše fotografická skupina (přeci jen dříve narozených) se už dlouho schází na fotovycházkách, fotografických akcích, občas na kávičce či pivku, ukazujeme si své výtvary. A najednou nic. Chyběli jsme si.

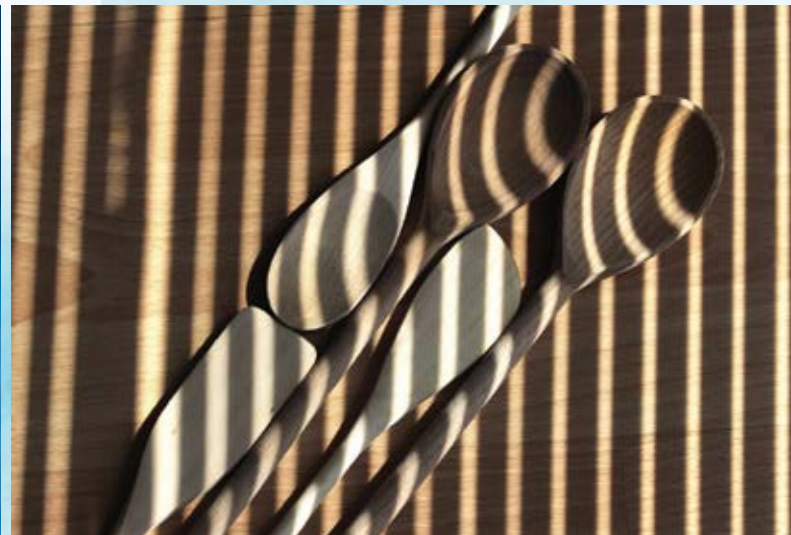

Eva Stanovská: PAPÍR

Hana Černíková: LADNOST

Kateřina Göttlichová: DŘEVO

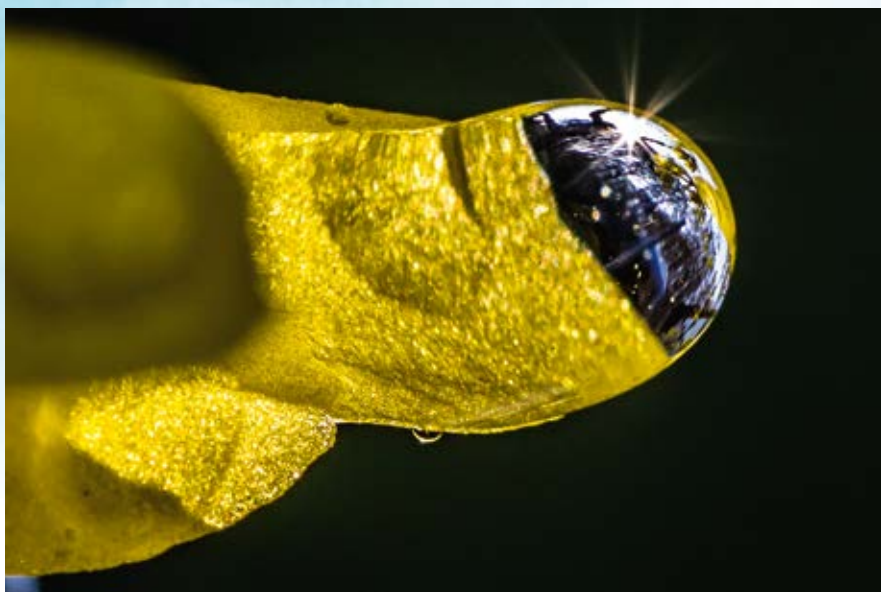

A tak vznikl nápad. Na úvod předesílám, že mám ráda papírové fotografie a fotografické knížky a počítač považuji za jeden z „výrobních prostředků“ dobré fotografie. Kvůli malému kulatému viru však nastaly okamžiky, kdy ke slovu musela přijít elektronika. Vzala jsem ji na milost.

Pod heslem NENUDÍME SE jsme my, co spolu fotograficky kamarádíme, na začátku dubna vytvořili volnou skupinku a dali si úkol. Nebudeme se přeci pasivně koukat do zdi a do telky. Budeme fotografovat! A protože je času dostatek, bude to intenzivní. Denně jedno téma. Jediným omezením je, že fotografii na dané téma musí být možné vyfotografovat doma. A pochopitelně netaháme z archivu. To by ztratilo smysl. Humor vítáme, dobré nápady také.

Většina z nás je z Pardubicka, ale také z Prahy a Hradce, nejdále to k nám má kolega z Tachova. Ke slovu přichází e-mail. Střídáme se ve vymýšlení témat, která jsou publikována vždy odpoledne na další den. K večeru se scházejí fotografie doprovázené vtipnými poznámkami, pochvalami zhlédnutého a s přáním prima večera, prostě živá konverzace. Bavíme se alespoň na dálku. Abychom mohli fotografie dobře prohlížet, vytvořili jsme si vlastní webové stránky, kam je přehledně ukládáme. Ještěže tu techniku máme!

Myslela jsem si, že po pár dnech to většinu z nás přestane bavit, ale opak byl pravdou. Vydrželi jsme po celou dobu onoho zvláštního stavu: šest týdnů – 42 kol. Jednoduchá témata typu cedník se proměnila v abstraktní a nekonkrétní, nad kterými je třeba přemýšlet. Na-

příklad imaginace. Oříškem byla iluze. Ale byli mezi námi i tací, kteří fotografii odesílali již tři minuty po půlnoci, protože se prostě nemohli dočkat!

A tak chválím vira za to, že nás spojil dohromady a donutil přemýšlet (za to ostatní ho rozhodně nechválím!). Chytré hlavy chválím za výpočetní techniku. Vy nejmladší se budete divit, ale my ještě pamatujeme dobu předinternetovou, kdy jedinou možností přenosu dat byla Česká pošta nebo vlastní nohy. A ani jedno v době viru moc nefungovalo.

Dosti slov, raději se koukněte na pár fotografií.

Text: Eva Stanovská

Foto: <https://nenudime-se-foto.webnode.cz>

Ilustrace v pozadí: Shutterstock

Michal Kolář: KAPKA

Celou akci jsme zakončili srpnovou výstavou fotografií v Hradci Králové a knihou plnou našich obrázků, kterou jsme si sami sestavili, nechali vytisknout a vlastnoručně svázali.

Jak jsme předávali ceny

Malý kulatý virus letos zasáhl do života všem, tedy i nám, organizátorům projektu Srdce s láskou darované, a vám, kteří se do této iniciativy zapojujete. Poprvé po šesti letech se nemohli slavnostně sejít vítězové jednotlivých kategorií. Kvůli celostátním hygienickým opatřením sešlo poslední květnové pondělí ze setkání v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR, které malí i velcí účastníci považují za „hlavní odměnu“. Všechny ostatní ceny a dárky jsme však doručili prostřednictvím České pošty, a kde to bylo možné, i osobně. Tato setkání měla neuvěřitelně srdečnou atmosféru a byla potěšením. Takže nakonec všechno dopadlo, jak za daných okolností nejlépe mohlo.

ZŠ Porubská 832 v Ostravě-Porubě bodovala hned dvakrát a získala odměny za 1. a 3. místo ve starší kategorii pro 2. C, 4. A, družinu a 8. C pod vedením Andrey Mičíkové a Mileny Jedličkové.
Vítězné práce: Strom plný pohádkového pohlázení a snění; Srdcaři

Školní klub ZŠ Hradec nad Moravicí pod vedením Petry Tomanové byl oceněn stříbrnou medailí ve starší kategorii za práci Košík plný lásky pro miminka neonatologie v Ostravě

ZŠ a MŠ Kyjovice, předávání zlatých medailí třídě Pastelka a vedoucím Miroslavě Rychtářové a Miroslavě Milotové za práci Srdce pro Rosku

Říčany u Prahy, MŠ Čtyřlístek, cena za 3. místo v mladší kategorii pro třídu Zajíčci pod vedením Jany Michaličkové a Ivany Jirsové za projekt Zlatá rybka

Bronzové medaile dostaly děti z MŠ Hvozdná pod vedením Bronislavy Fialové za Tašky z lásky

Láskovník byl oceněn Zvláštní cenou předsedy PS PČR a odměny jsme jeli předat do ZŠ Předměřice nad Labem dětem ze 3. A a paní učitelce Jitce Samkové. Radek Vondráček od nich dostal na oplátku originální dárek

Radek Vondráček, předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky

Čeká nás šťastná sedmička 😊

Po čtvrté
uděluji „Srdci“
svoji záštitu.

Hodně lásky, zdraví, štěstí a úspěchů, hodně lidí kolem sebe, život plný smíchu... I taková přání mi napsaly děti ze Základní školy Předměřice nad Labem na společnou fotografii, když jsme jim za sněmovnu předávali cenu v jedné z kategorií loňského ročníku soutěže Srdce s láskou darované. Řekl bych, že ta přání a vzkazy vystihují vše podstatné. Vše, co charakterizuje tuto soutěž. Ještě jednou dětem moc děkuji, a pokud čtou tyto řádky, tak jim mávám ze sněmovny!

Jsem rád, že mohu být porotcem i 7. ročníku, vlastně už počtvrté uděluji „Srdci“ svoji záštitu. Věřím, že sedmička bude šťastná a že se na rozdíl od předešlého klání, které ovlivnila pandemie koronaviru, sejdem u vyhlášení výsledků v hlavním jednacím sále Poslanecké sněmovny tak jako loni a předloni.

Děti nemohly dlouhé měsíce do školy, musely se obejít bez kamarádů a často i bez rodinných příslušníků, zejména babiček a dědečků, musely nosit roušky a držet se přísnějších pravidel. Je

až neuvěřitelné, s jakou trpělivostí to většina z nich zvládla. Situace kolem epidemie zároveň ukázala, jak důležitá je vzájemná pomoc, podpora napříč generacemi a ochrana zejména těch slabších a znevýhodněných. Koronakrise byla takovým testem a myslím, že jsme v něm v České republice obstáli. Jsem přesvědčen, že děti jsou natolik vnímavé, že se všechny tyto okolnosti odrazí v jejich soutěžních pracích. A jsem moc zvědavý na to, co v týmech pod vedením učitelů vytvoří.

Poděkování patří i organizátorům za to, že přes poměrně nejistou dobu rozjeli další ročník „Srdce“. Je mi jasné, že musí řešit spoustu nejrůznějších technických komplikací a opatření, které by je dříve ani nenapadly. Také bych rád všem dětem dodal odvalu, aby se přihlášily.

Všem držím palce a v květnu, pevně doufám, na viděnou v Parlamentu!

Srdečně
Váš Radek Vondráček

Rodina Srdce s láskou darované

Záštita

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

Patron

Mediální partner

age[®]

Soutěž vyhlašují a pořádají

 ANTECOM

OPTYS[®]

Partneři

Davido
www.ZpevTicha.cz

Krajánek[®]
ve světě

VAMBERK

Rō
PRAGUE

AMOS
vision

TEPfactor
team adventures

SYMFONICKÝ
ORCHESTR
HL.M. PRAHY
PRAGUE SYMPHONY ORCHESTRA

ČPP
VIENNA INSURANCE GROUP

LiK[®]
international

Partneři

Irena Chříbková
www.auditeorganum.cz

centropen[®]

boutique hotel
RADUN
— Est. 1988 —

RENE[®]

agilab
GROUP

Jak to vidí loňské vítězky

Srdce s láskou darované nám pomáhá objevovat, jak udělat okolní svět lepší.

Lucie Holcová,
učitelka, MŠ Hvězdička, Kadaň

V projektu Srdce s láskou darované mají své místo emoce, pokora, upřímnost, snaha pomáhat, dozvědět se nové informace i tvořit pro radost.

Karla Vovsová,
učitelka, ZŠ a MŠ Božkov

**Miroslava Rychtářová
a Miroslava Milotová,**
učitelky, ZŠ a MŠ Kyjovice

Markéta Platzová,
učitelka, ZŠ
Hanspaulka,
Praha 6

Srdce s láskou darované pomáhá dětem uvěřit v to, že stojí za to být čestným, ohleduplným a láskyplným člověkem.

Andrea Mičíková,
učitelka, ZŠ
Porubská 832,
Ostrava-Poruba

Srdce s láskou darované vždy rozpoutá vlnu lidskosti, emocí, radosti a spolupráce mezi dětmi a jejich okolím.

I když na projektech pracovaly malé skupiny žáků, jejich projekty vytvořené srdcem jsou velkolepé!

Jindra Bátková,
učitelka, ZŠ Bohutín

V rámci projektu Srdce s láskou darované se můžeme s dětmi podpořit ve svém lidství a možná i hrdinství.

Lenka Kanellia,
předsedkyně Českého krajanského spolku v Athénách

Myšlenka projektu Srdce s láskou darované je tak silná jako láska sama.

Jitka Samková,
učitelka, ZŠ a MŠ
Předměřice nad Labem

Srdce s láskou darované nám ukazuje právě ty hodnoty, které mají v životě opravdový smysl.

Eva Šulcová a Martina Zhorná,
učitelky, ZŠP a ZŠS Jablonné v Podještědí

Zuzana Stejskalová,
učitelka, ZŠ a MŠ Stará Ves
nad Ondřejnicí

V projektu Srdce s láskou darované vyhrává každý, kdo se do něj zapojil.

Ve sdílení poselství vzájemné pomoci a podpory chceme pokračovat i v dalších letech.

Před výrobou srdce by se měly děti v kolektivu zamyslet nad tím, komu by je chtěly darovat a proč. Děti mohou vyrábět srdíčka pro své blízké, pro seniory v domově důchodců, mohou vybrat člověka ve svém blízkém i vzdáleném okolí, který by si srdce zasloužil za nějaký mimořádný čin, mohou srdíčkem někoho podpořit v nelehké situaci. . . Při výrobě srdce nejsou děti limitovány ani velikostí ani materiálem. Mohou vyrobit kolektivně jedno srdce libovolné velikosti, nebo každý člen kolektivu může vyrobit srdíčko samostatně. Fotografie výrobku (a nejlépe celého procesu tvorby, předání apod.) děti doprovodí textem a případně videem, z něhož bude zřetelné, komu a proč srdce darují. Text, fotografie i video posuzuje porota jako celek.

P. S.: Soutěžní projekt nemusí mít vždy tvar srdce! Fantazii se meze nekladou, měli jsme mj. kolo, auto, stromy, andílky i televizi 😊.

Pomáháme Zemi

V případě projektů, které budou soutěžit o Zvláštní cenu Za pomoc Zemi, nemusíte tvořit výrobek/ srdce. Může za vás hovořit samotný čin, kterým jste Zemi pomohli, ať už je to třeba vysazení stromu, vyčištění potůčku nebo nová zahrádka u vaší školy. Možností najdete kolem sebe spoustu. Svě úsilí dobře zdokumentujte a text, fotky a video ze své akce pošlete jako přihlášku do soutěže tradiční cestou.

Pravidla 7. ročníku soutěže Srdce s láskou darované

Účastníkem soutěže se mohou stát kolektivy z mateřských a základních škol, družiny, kolektivy dětí z dětských domovů, ZUŠ, mateřských center a ostatní dětské kolektivy, třeba i děti se svými rodiči (nejméně 3 a nejvíce 30 dětí/kolektiv), které splní stanovená pravidla. Do soutěže se nemohou přihlásit jednotlivci. Každý ze soutěžních kolektivů se může přihlásit pouze s jediným projektem; škola/zařízení může zaslat libovolný počet příspěvků různých kolektivů.

Soutěžní je jedna fotografie vyrobeného srdce (nebo srdcí) a jeden text libovolného žánru, z něhož bude zřejmé, komu je srdce určeno a proč. Soutěžící mají možnost dále nahrát do přihlášky až tři fotografie a video dokumentující proces tvorby i předání. Porota bude hodnotit celý tento proces a videoprezentace vítá!

Přihlášku lze podat pouze elektronicky prostřednictvím webových stránek www.srdceslaskou.cz. Podáním přihlášky soutěžící dávají organizátorům soutěže automaticky souhlas s možným publikováním svých příspěvků, fotografií i videoprezentací a se zasíláním časopisu AGE na v přihlášce uvedenou adresu.

Předepsaný formát fotografií je jpg, velikost A4, rozlišení 300 dpi (maximální možné rozlišení/kvalita fotografie; vítězné fotografie se budou zveřejňovat v časopise, proto musejí mít tiskovou kvalitu). Předepsaný formát textu/příběhu je word, rozsah od 1000 do 5000 znaků. Videoprezentace by měla mít maximální délku 7 minut.

Pozn.: Galerii soutěžních prací na srdceslaskou.cz generuje program přesně podle toho, jak jste přihlášku vyplnili. Proto prosím věnujte jejímu vyplňování náležitou pozornost. Děkujeme.

V předešlých ročnících se bohužel stávalo, že někteří soutěžící použili k videu neoprávněně písně jiných autorů bez jejich souhlasu. Proto byla některá videa administrátorem YouTube smazána. Z toho důvodu prosím použijte vlastní hudbu nebo si předem vyžádejte souhlas autorů písně.

Cíle soutěže

Podpora tradičních lidských hodnot, jako jsou láska, přátelství, rodina, vzájemná úcta.
Podpora týmové práce a rozvoj tvůrčích dovedností dětí.
Radost z vlastnoručně vytvořených výrobků i z darování, sdílení radosti v kolektivu.

- **Soutěžní příspěvky lze zaslat od 1. 10. 2020 do 31. 1. 2021.**
- Soutěž se **ve 2 kategoriích** (u smíšených skupin rozhoduje věk u převládajícího počtu dětí):
 - **Základní škola (3. až 9. ročníky),**
 - **Mateřská škola + 1. a 2. ročníky ZŠ.**
- Zvláštní ceny, které platí pro obě kategorie:
 - **Zvláštní cena pro školu za školní kolo,**
 - **Zvláštní cena předsedy Poslanecké sněmovny ČR,**
 - **Zvláštní cena za šíření myšlenky projektu v zahraničí,**
 - **Zvláštní cena Za pomoc Zemi.**
- **Uzávěrka přihlášek je 31. 1. 2021, rozhoduje datum odeslání elektronické přihlášky.**
- Soutěž bude vyhodnocena do 10. 4. 2021.
- Výsledky zveřejní časopis AGE ve druhém vydání 2021; v průběhu roku 2021 pak mohou být v AGE a na Facebooku Srdceslaskou uveřejňovány jednotlivé příběhy, fotografie, videa, rozhovory s vítěznými týmy, reportáže atd.
- Od 5. 2. do 15. 3. 2021 bude na webu www.srdceslaskou.cz probíhat veřejné hlasování, které určí TOP 10 z pohledu veřejnosti (nezávisle na porotě).
- Slavnostní setkání vítězů všech kategorií i hlasování se uskuteční na jaře 2021 v historických prostorách Poslanecké sněmovny ČR v Praze (pokud to neznemožní hygienická opatření).

Celostátní soutěž Srdce s láskou darované je nedílnou součástí projektu AGE a vydavatelství ANTECOM jako jeden z hlavních organizátorů postupuje při její organizaci v souladu s pravidly GDPR a ve shodě s nimi jedná v oprávněném zájmu. Předávání cen bude snímáno médii. Z tohoto důvodu vyjadřují hosté svou účastí souhlas s pořízením a použitím audiovizuálního záznamu, který může obsahovat obrazové a zvukové záznamy týkající se těchto osob či jejich projevů osobní povahy.

KATEGORIE ZÁKLADNÍ ŠKOLY (3. až 9. ročníky)

1. místo:

- originální balíčky výtvarných potřeb pro každého člena kolektivu (celková hodnota 15 000 Kč),
- knižní poukázky v hodnotě 300 Kč pro všechny členy kolektivu,
- přívěsky srdíčka se šlupnou Swarovski pro celý tým,
- originální medaile s logem soutěže,
- dřevěný certifikát s vyřezaným logem soutěže pro školu,
- společenská hra od firmy Mattel,
- zábavná vzdělávací hra z dílny malířky Lucie Ernestové,
- článek o vítězném kolektivu a jeho uveřejnění v časopise AGE.

Odměna pro kolektiv:

- Vstupenky do zážitkového centra TEPfactor pro celý tým.

Odměny pro učitelku/učitele/
dospělého vedoucího kolektivu:

- třídní relaxační pobyt v lázních Luhačovice pro 2 osoby ve čtyřhvězdičkovém boutique hotelu Radun,
- originální dárek z vamberecké krajky,
- inspirační karty z dílny malířky Lucie Ernestové,

- dvě vstupenky na koncert,
- dvě vstupenky na divadelní představení Studia Ypsilon,
- dárek pro radost od módní značky RÓ.

Odměna pro školu/zařízení:

- volné vstupenky do všech expozic Muzea a galerie Orlických hor pro celou školu.

2. místo:

- originální balíčky výtvarných potřeb pro každého člena kolektivu (celková hodnota 10 000 Kč),
- knižní poukázky v hodnotě 300 Kč pro všechny členy kolektivu,
- přívěsky srdíčka se šlupnou Swarovski pro celý tým,
- originální medaile s logem soutěže,
- dřevěný certifikát s vyřezaným logem soutěže pro školu,
- společenská hra od firmy Mattel,
- zábavná vzdělávací hra z dílny malířky Lucie Ernestové,
- článek o vítězném kolektivu a jeho uveřejnění v časopise AGE.

Odměna pro kolektiv:

- Vstupenky do zážitkového centra TEPfactor pro celý tým.

Odměny pro učitelku/učitele/
dospělého vedoucího kolektivu:

- originální dárek z vamberecké krajky,
- inspirační karty z dílny malířky Lucie Ernestové,
- dvě vstupenky na koncert,
- dvě vstupenky na divadelní představení Studia Ypsilon,
- dárek pro radost od módní značky RÓ.

Odměna pro školu/zařízení:

- volné vstupenky do všech expozic Muzea a galerie Orlických hor pro celou školu.

3. místo:

- originální balíčky výtvarných potřeb pro každého člena kolektivu (celková hodnota 5000 Kč),
- přívěsky srdíčka se šlupnou Swarovski pro celý tým,
- originální medaile s logem soutěže,
- dřevěný certifikát s vyřezaným logem soutěže pro školu,
- společenská hra od firmy Mattel,

- zábavná vzdělávací hra z dílny malířky Lucie Ernestové,
- článek o vítězném kolektivu a jeho uveřejnění v časopise AGE.

Odměna pro kolektiv:

- Vstupenky do zážitkového centra TEPfactor pro celý tým.

Odměny pro učitelku/učitele/
dospělého vedoucího kolektivu:

- originální dárek z vamberecké krajky,
- inspirační karty z dílny malířky Lucie Ernestové,
- dvě vstupenky na koncert,
- dvě vstupenky na divadelní představení Studia Ypsilon,
- dárek pro radost od módní značky RÓ.

Odměna pro školu/zařízení:

- volné vstupenky do všech expozic Muzea a galerie Orlických hor pro celou školu.

4.–10. místo:

- balíček s překvapením (ze sortimentu firmy OPTYS).

VEŘEJNÁ HLASOVACÍ SOUTĚŽ

1.–3. místo:

- dřevěný certifikát s vyřezaným logem soutěže pro školu,
- přívěsky srdíčka se šlupnou Swarovski pro celou tvořivou skupinu,
- originální medaile s logem soutěže pro celý tým,
- dárky Centropen,
- společenská hra od firmy Mattel,
- zábavná vzdělávací hra z dílny malířky Lucie Ernestové,

- článek o vítězném kolektivu a jeho uveřejnění v časopise AGE,
- volné vstupenky do všech expozic Muzea a galerie Orlických hor pro celou školu.

Odměny pro učitelku/učitele/dospělého vedoucího kolektivu:

- originální dárek z vamberecké krajky,
- dvě vstupenky na koncert,
- dvě vstupenky na divadelní představení Studia Ypsilon,
- dárek pro radost od módní značky RÓ.

ZVLÁŠTNÍ CENA PŘEDSEDY

POSLANECKÉ SNĚMOVNY PARLAMENTU ČR (budou oceněny 3 týmy)

- dárek od předsedy PS PČR,
- dřevěný certifikát s vyřezaným logem soutěže pro školu,
- přívěsky srdíčka se šlupnou Swarovski pro celou tvořivou skupinu,
- originální medaile s logem soutěže pro všechny členy kolektivu,
- společenská hra od firmy Mattel,
- volné vstupenky do všech expozic Muzea a galerie Orlických hor

- pro celou školu,
- dvě vstupenky na koncert pro vedoucího kolektivu,
- dvě vstupenky na divadelní představení Studia Ypsilon pro vedoucího kolektivu,
- dárek pro radost od módní značky RÓ pro vedoucího kolektivu,
- článek o vítězném kolektivu a jeho uveřejnění v časopise AGE,
- sladké odměny.

KATEGORIE MATEŘSKÉ ŠKOLY + 1. a 2. ROČNÍKY ZŠ

1. místo:

- originální balíčky výtvarných potřeb pro každého člena kolektivu (celková hodnota 10 000 Kč),
- přívěsky srdíčka se šlupnou Swarovski pro celou tvořivou skupinu,
- originální medaile s logem soutěže pro všechny členy kolektivu,
- dřevěný certifikát s vyřezaným logem soutěže pro školu,
- hračky od firmy Mattel,
- zábavná vzdělávací hra z dílny malířky Lucie Ernestové,
- článek o vítězném kolektivu a jeho uveřejnění v časopise AGE,
- sladké odměny pro všechny členy kolektivu,
- volné vstupenky do všech expozic Muzea a galerie Orlických hor pro celou školu.

Odměny pro učitelku/učitele/
dospělého vedoucího kolektivu
(týká se 1.–3. místa):

- originální dárek z vamberecké krajky,
- inspirační karty z dílny malířky Lucie Ernestové,
- dvě vstupenky na koncert,

- dvě vstupenky na divadelní představení Studia Ypsilon,
- dárek pro radost od módní značky RÓ.

2. místo:

- originální balíčky výtvarných potřeb pro každého člena kolektivu (celková hodnota 6000 Kč),
- přívěsky srdíčka se šlupnou Swarovski pro celou tvořivou skupinu,
- originální medaile s logem soutěže pro všechny členy kolektivu,
- dřevěný certifikát s vyřezaným logem soutěže pro školu,
- hračky od firmy Mattel,
- zábavná vzdělávací hra z dílny malířky Lucie Ernestové,
- článek o vítězném kolektivu a jeho uveřejnění v časopise AGE,
- sladké odměny pro všechny členy kolektivu,
- volné vstupenky do všech expozic Muzea a galerie Orlických hor pro celou školu.

3. místo:

- originální balíčky výtvarných potřeb pro každého člena kolektivu (celková hodnota 3000 Kč),
- přívěsky srdíčka se šlupnou Swarovski pro celou tvořivou skupinu,
- originální medaile s logem soutěže pro všechny členy kolektivu,
- dřevěný certifikát s vyřezaným logem soutěže pro školu,
- hračky od firmy Mattel,
- zábavná vzdělávací hra z dílny malířky Lucie Ernestové,
- článek o vítězném kolektivu a jeho uveřejnění v časopise AGE,
- sladké odměny pro všechny členy kolektivu,
- volné vstupenky do všech expozic Muzea a galerie Orlických hor pro celou školu.

4.–10. místo:

- balíček s překvapením (ze sortimentu firmy OPTYS).

ZVLÁŠTNÍ CENA
PRO ŠKOLU ZA
ŠKOLNÍ KOLO

- výtvarné potřeby a dárky Optys a Centropen v hodnotě 10 000 Kč,
- dřevěný certifikát s vyřezaným logem soutěže pro školu,
- společenská hra od firmy Mattel,
- článek o vítězném kolektivu a jeho uveřejnění v časopise AGE,
- volné vstupenky do všech expozic Muzea a galerie Orlických hor pro celou školu.

Odměny pro učitelku/učitele/
dospělého vedoucího kolektivu:

- originální dárek z vamberecké krajky,
- inspirační karty z dílny malířky Lucie Ernestové,
- přívěsek srdíčka se šlupnou Swarovski,
- dvě vstupenky na koncert,
- dvě vstupenky na divadelní představení Studia Ypsilon,
- dárek pro radost od módní značky RÓ.

ZVLÁŠTNÍ CENA ZA POMOC ZEMI (budou oceněny 3 týmy)

- návštěva celého týmu v areálu společnosti LIKO-S ve Slavkově u Brna, prohlídka živých staveb, workshop atd.,
- 10 000 Kč od LIKO-Su každému týmu na jeho další ekologický projekt,
- sestavitelná ptačí budka pro každého člena týmu od společnosti OPTYS,
- dřevěný certifikát s vyřezaným logem soutěže pro školu,
- přívěsky srdíčka se šlupnou Swarovski pro celou tvořivou skupinu,
- originální medaile s logem soutěže pro celý tým,
- knížka Objevy malého Chlapce pro každého člena kolektivu,

- volné vstupenky do všech expozic Muzea a galerie Orlických hor pro celou školu,
- článek o vítězném kolektivu a jeho uveřejnění v časopise AGE.

Odměny pro pedagoga/dospělého vedoucího kolektivu:

- originální dárek z vamberecké krajky,
- dvě vstupenky na koncert,
- dvě vstupenky na divadelní představení Studia Ypsilon,
- dárek pro radost od módní značky RÓ.

ZVLÁŠTNÍ CENA ZA ŠÍŘENÍ MYŠLENKY PROJEKTU V ZAHRANIČÍ

- dřevěný certifikát s vyřezaným logem soutěže pro školu,
- přívěsky srdíčka se šlupnou Swarovski pro celou tvořivou skupinu,
- poukázka na knihy v hodnotě 1000 Kč pro kolektiv,
- originální medaile s logem soutěže pro všechny členy kolektivu,
- společenská hra od firmy Mattel,
- článek o vítězném kolektivu a jeho uveřejnění v časopise AGE.

Odměny pro učitelku/učitele/dospělého vedoucího kolektivu:

- inspirační karty z dílny malířky Lucie Ernestové,
- originální dárek z vamberecké krajky,
- luxusní bonboniéra v dřevěné krabičce s motivem srdce,
- dvě vstupenky na koncert,
- dvě vstupenky na divadelní představení Studia Ypsilon,
- dárek pro radost od módní značky RÓ.

ZVLÁŠTNÍ CENA ZA POMOC ZEMI

Jsme stavební firma, která i v moderní době bojuje za životní prostředí. Snažíme se zajistit, aby naše města byla příjemným místem pro život i dalších generací.

Vyvíjíme technologie, které nám umožňují návrat ke kořenům moderní cestou. Stavěním zelených fasád, zelených střech nebo kořenových čistíren přinášíme řešení pro přírodní tepelnou stabilizaci budov.

Proto jsme se rozhodli již druhým rokem zaštitit Zvláštní cenu Za pomoc Zemi.

Odměníme 3 týmy!

Podrobnější informace o odměnách najdete na předchozí stránce.

www.zivestavby.cz www.liko-s.cz **LIKO-S**
international

Tři vítězné týmy v kategorii Za pomoc Zemi si budou moci prohlédnout první živou halu na světě LIKO-Vo a budovu LIKO-Noe v areálu společnosti LIKO-S ve Slavkově u Brna. Naše zelené stavby ukazují nový koncept budov, které nejenom chladí samy sebe, ale umí ochladit i svoje okolí. Budoucnost stavitelství patří zeleným stavbám!

Porota 7. ročníku soutěže Srdce s láskou darované

JAN SCHMID

předseda poroty, zakladatel
a ředitel Studio Ypsilon

JANA JENŠÍKOVÁ

za společnost ANTECOM,
vydavatele časopisu AGE

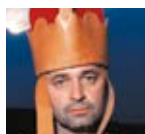
JIŘÍ LÁBUS

za Studio Ypsilon

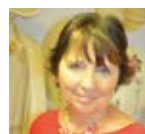
JAN VÍCHA

za společnost OPTYS,
partnera časopisu AGE

MARTIN DEJDAR

za Studio Ypsilon

ANNA MAJEWSKÁ

za společnost OPTYS,
partnera časopisu AGE

JAN JIRÁŇ

za Studio Ypsilon

RADEK VONDRÁČEK

předseda Poslanecké sněmovny
Parlamentu České republiky

Hlasování na stránkách www.srdceslaskou.cz

Nezávisle na hodnocení poroty soutěže Srdce s láskou darované bude probíhat v termínu od 5. 2. do 15. 3. 2021 hlasování na stránkách www.srdceslaskou.cz, kde budou uveřejněny všechny příspěvky došlé do soutěže. Tímto může kdokoli dát hlas tomu týmu, jehož práce se mu líbí. V konečné fázi pak počty hlasů vyhodnotí počítač a zveřejníme TOP 10, které z tohoto veřejného hlasování vzejdou. První tři vítězné týmy získají hodnotné odměny (viz předchozí strany).

Obdiv poroty mají všichni soutěžící, a všechny jejich práce tak zůstanou zveřejněny na www.srdceslaskou.cz. Všichni také obdrží milé dárky ze sortimentu společnosti Optys jako poděkování za účast.

ZASAĎ TO!

V OBÝVÁKU NEBO NA DVOŘE

PLANT BOX

SAMOZAVLAŽOVACÍ STĚNOVÉ TRUHLÍKY
PRO NEKONEČNOU **ZELENOU STĚNU**

**POSKLÁDEJTE
A OSÁZEJTE
JEDNODUŠE SAMI**

**VYTVOŘTE STĚNU
V INTERIÉRU
NEBO EXTERIÉRU**

**JEN PÁR KOUSKŮ
NEBO NEKONEČNÁ
ZELENÁ STĚNA**

CHCETE SI U VÁS DOMA **POSTAVIT VERTIKÁLNÍ ZAHRADU?**
ZEPTĚJTE SE VE SVÉM ZAHRADNICTVÍ NEBO **NAKUPUJTE TRUHLÍKY NA**

*J*edno z předních českých divadel
je tu s námi už 56 let!
A zůstává také patronem naší soutěže
Srdce s láskou darované.

Jan Schmid

Předsedou poroty je tvůrce
a zakladatel Studia Ypsilon Jan Schmid

Do soutěže Srdce s láskou darované se mohou dále zapojit:

Martin Dejdar

Petr Vacek

Jan Jiráň

Jiří Lábus

Jan Onder

Pavel Nový

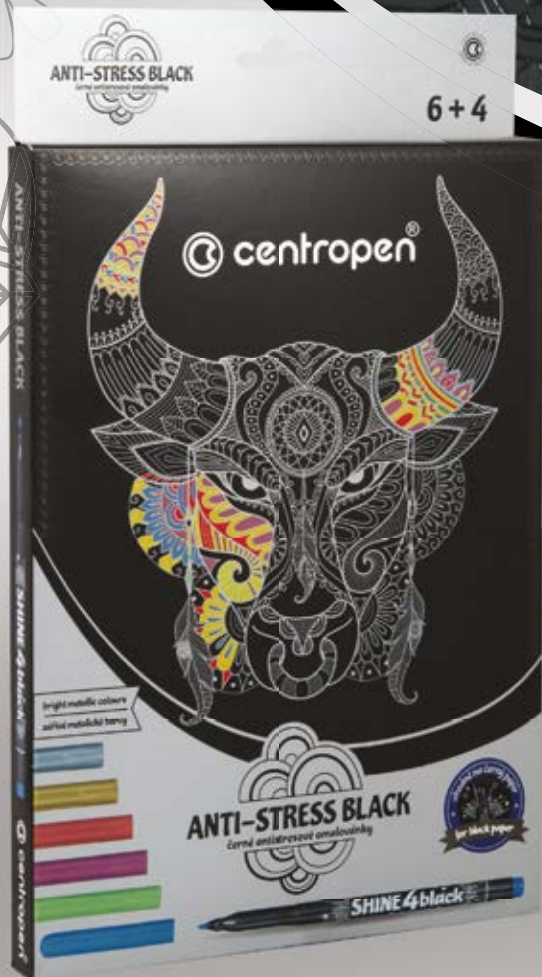

Jana Synková

Petr Vršek

 centropen[®]

ANTI-STRESS BLACK

černé antistresové omalovánky

Unikátní kreativní set metalických popisovačů s výraznými barvami a netradičními omalovánkami, které jsou **vytištěny transparentním lakem na kvalitním černém papíru** s motivem býka, chameleona, koně a páva.

V kombinaci s fantazií vznikají jedinečné obrázky s vysokým kontrastem barev.

ukázka vymalování

Sada obsahuje 6 popisovačů s metalickými inkousty a 4 černé omalovánky A4.

**Hrdý partner
celostátní soutěže**

Srdce
s láskou darované

ČESKÝ VÝROBEK

www.centropen.cz

DUHOVÁ KOČKA – AUTORSKÝ OBCHOD LUCIE ERNESTOVÉ
věnuje vítězům soutěže Srdce s láskou darované
nádherné hry a inspirační karty.

Hrdí partneři
celostátní soutěže

Srdce
s láskou darované

**DUHOVÁ
KOČKA**

LUCIE ERNESTOVÁ
WWW.DUHOVAKOCKA.CZ

boutique ★★★★★
HOTEL RADUN
Est. 1928

Zažijte úslužnost první republiky v krásných moravských lázních Luhačovice.

www.hotelradun.cz

ÁMOS vision

PRO MODERNÍ ŠKOLY

PROČ MÍT ŠKOLNÍ INFORMAČNÍ PANEL VE VAŠÍ ŠKOLE

1. Atraktivní a rychlá komunikace se žáky a studenty, učiteli i veřejností
2. Šetří čas managementu škol i životní prostředí
3. Rychle dostupné rozvrhy, suplování, jídelníčky, zprávy nebo počasí
4. Přináší informace z oblasti prevence, osvěty a dalšího vzdělávání
5. Školní panely ÁMOS vision využívá 150 škol
6. Moderní a atraktivní design – zpestření interiéru vaší školy
7. Digitální nástěnka – žádný tisk, nahradíte svoji starou nástěnku

ŘEKLI O ÁMOS vision

Mgr. et Mgr. Soňa Příbylová Hasenkopfová, ředitelka, Tyršova ZŠ a MŠ, Praha 5

„Děkujeme ÁMOS vision za realizaci a provozování systému. Žáci používají ÁMOSka od samotného počátku instalace, pedagogové zase čerpají informace. Věříme, že i nadále budeme rozvíjet možnosti využití této dotykové nástěnky.“

Mgr. Robert Duda, zástupce ředitele, Gymnázium Josefa Božka, Český Těšín

„Oceňujeme možnost umístění fotografií a videí ze školních akcí, metodik prevence a také chválíme promyšlená preventivní videa. Spolupráce s provozovatelem systému je opravdu skvělá.“

Ing. Vítězslav Martykán, ředitel, SŠ a VOŠ automobilní, Zábřeh

„Dotykový panel ÁMOS vision je opravdu skvělý školní informátor, který poskytuje vhodnou formou veškeré informace ze života školy. Vřele doporučuji všem školám si toto zařízení pořídit.“

**Objednejte si nezávazné představení
systému ÁMOS vision u vás ve škole**

**+420 724 70 50 60
office@inpublic.cz
www.amosvision.cz**

MĚSTO VAMBERK

A MUZEUM KRAJKY VAMBERK
vás zvou na prohlídku

- trvalých expozic paličkových krajek
- specializovaných tematických výstav
- proměny krajky v Čechách od počátku 18. století až do současnosti
- unikátního paličkovacího stroje

Otevřeno celoročně

Více na www.muzeumkrajky.cz.

**Hrdí partneři
celostátní soutěže**

Srdce
s láskou darované

Ve veltruské čokoládovně Pralinka
si můžete čokoládové dobroty
zkusit s dětmi vyrobit.

Čokoládovna Pralinka
ruční výroba čokolády a pralinek

Olga Klejnová
Žižkova 324, Veltrusy
tel.: 605 804 801

Lucie Baslová
při jedné
z hodin finanční
gramotnosti

Zlaté pravidlo: tvořit si rezervu

„Pravidla finanční gramotnosti nejsou složitá a těžká, jsem přesvědčená, že se je může naučit každý. Co ale těžké je, se těmi pravidly řídit a dlouhodobě je dodržovat,“ zdůrazňuje Lucie Baslová, lektorka vzdělávacího projektu Den finanční gramotnosti a finanční poradkyně Partners finanční skupiny. „Základem je neutratit vše a naučit se odkládat finance. Budovat rezervu učil své zaměstnance již velký český podnikatel Tomáš Baťa před více než sto lety.“

S jak starými dětmi pracujete?

V rámci programu rozšiřování finanční gramotnosti jezdíme do škol, s nimiž se na základě jejich zájmu na návštěvě dohodneme. Pocházím z Českého Brodu, dlouhodobě tedy spolupracuji se svou bývalou základní školou, kde se věnuji žákům 8. a 9. ročníků. Pracuji také se studenty v posledním ročníku gymnázia. Ráda totiž probírám zákonitosti finanční gramotnosti s těmi, kdo se již na trhu nějakým způsobem pohybují, mají k dispozici určitý finanční obnos a reálně s ním nakládají. Kupříkladu můj kolega ale pracuje s dětmi ze škol mateřských, nedávno jim třeba vysvětloval úročení pomocí gumových medvídků. Ovšem zdaleka se nesoustředíme jen na děti. Další lektori pro změnu pracují se senio-

ry. Učit se člověk může v každém věku, musí mít ale sám zájem a oslovit nás.

Říkáte, že vy osobně pracujete s náctiletými. Jak se vám daří je zaujmout?

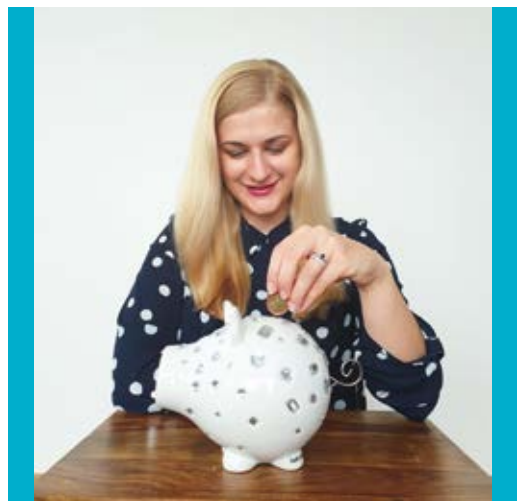
Jednotlivé lekce jsou pojaté zábavnou, hravou a dětem srozumitelnou formou. Obvykle trvají 2–3 vyučovací hodiny. Děti zapojuji do diskuze, dávám jim příklady z praxe a běžného života. Oproti učitelům to mám jednodušší, pro děti jsem nová tvář, tak jsou na mě hodné. Na příkladech z praxe dětem ukazuji, že v životě není důležité, kolik peněz vyděláš, ale jak s nimi hospodaříš a kolik neutratíš. Snažím se vytvořit otevřené prostředí, aby se děti nebály na cokoliv zeptat, a zároveň zachovat soukromí žáků

ohledně finanční situace jejich rodiny. Velmi se mi osvědčila stolní hra Finanční svoboda, což je v podstatě simulace života člověka v období od třiceti do šedesáti let. Dá se volně zakoupit, nicméně hrát ji s poučeným moderátorem je samozřejmě mnohem užitečnější.

Dospívající tímto zážitkem připravujete na to, co je ohledně financí dále v životě čeká. Jaké nástroje jsou vhodné pro ostatní věkové kategorie?

Především bych byla ráda, kdyby se o penězích začalo víc mluvit nejen ve školách, ale i v rodině. Pozoruji totiž, že v českých rodinách převládají dvě situace: buďto je peněz málo, hovořit o nich je tedy stresující, a proto se o nich nemluví. Nebo je peněz dost a opět se o nich nemluví, protože to není potřeba. Když potom v 9. třídě mluvím o penězích s dětmi já a začínáme už třeba počítat, jaké může mít rodina náklady na bydlení, kolik stojí elektřina, internet, mobil, tak ony často nemají moc představu o tom, co kolik stojí.

Ing. Lucie Baslová začínala ve finančně poradenské společnosti Partners v roce 2012 jako finanční konzultant, nyní zde působí na pozici manažerské a šest let jako lektorka vzdělávacího projektu Den finanční gramotnosti. Práce s dětmi ji naplňuje a baví.

Co tedy v rodině můžeme dělat?

Úplně malé děti je dobré učit šetřit. Stále platí, že nejvhodnější je kasička, do které si budou ukládat nejraději mince, protože ty krásně cinkají. A už se začínají od malička učit, že peníze nejsou nepříjemné téma. U dětí přibližně do sedmi let znamená práce na finanční gramotnosti skuteč-

nost, že nasávají rodinnou atmosféru. Jakmile povyrostou, je dobré, aby od rodičů dostávaly kapesné. Jak přesně si to konkrétní rodič nastaví, je velice individuální. Nicméně doporučuji, aby kapesné nebylo určeno pouze k potěšení dětí, ale i k placení nezbytných výloh – například jízdného v autobuse. Přijímají tak s penězi i nějakou povinnost a učí se odpovědnosti. Nejdůležitější stále je, aby atmosféra v rodině vedla k tomu, že téma peněz není žádné tabu.

Jednoho dne děti dorostou a začnou si samy vydělávat. Jak vypadá finanční gramotnost v této chvíli?

Cílem je, aby při nástupu do prvního zaměstnání dokázal člověk dodržovat takzvané ideální finanční míry. Jde o jednoduché pravidlo, jak si má rozdělit příjem, aby byl z finančního hlediska celý život v klidu. Zjednodušeně řečeno vám toto pravidlo říká, 30 procent si, člověče, odlož na budoucnost a 70 procent můžeš utratit. Začnete-li vydělávat 30 tisíc korun, odložíte si každý měsíc 9 tisíc. Kdyby si toto každý zapamatoval, nebudou pak lidé muset končit v úvěrech, kontokorentu, kreditních kartách. Pokud je rozpočet skutečně napnutý, minimum, které byste si měli odložit, je 10 procent. Pokud si člověk není schopen odložit ani to, je něco špatně. Kdo hledá, najde! Klíčové je mít přehled o svých výdajích. Můžeme tak například zjistit, že za kávu v řetězcích zaplatíme měsíčně klidně i dva tisíce korun. Pak je na každém, zda usoudí, že je to nutný nebo zbytečný výdaj. Myslím si, že naše práce obnáší i velký kus psychologie, ukazovat lidem cesty, jak by to jít mohlo.

Velkým tématem jsou senioři a jejich důchody. Co jim doporučujete?

Finanční klid v tomto období vám zajistí právě celoživotní dodržování zmiňovaného pravidla ideálních finančních měr. Například já jsem ročník 1988, takže až mi bude za třicet let přes šedesát, budou na můj důchod přispívat děti, které jsou již dnes narozené, známe tedy jejich počet. A je zřejmé, že počet důchodců bude téměř dvakrát vyšší než počet ekonomicky aktivních osob. Matematika říká jasně, že systém průběžného financování důchodů nebude stačit na udržení důstojného životního standardu. Proto je důležité připravovat se na období důchodu od samého počátku našeho aktivního života, nespoléhat pouze na stát. Finanční rezervu by v té době měl mít našetřenou každý z nás.

*Text: Martina Hošková
Foto: archiv Lucie Baslové*

Vzdělávací projekt Den finanční gramotnosti spustila Partners finanční skupina v září roku 2011 jako reakci na nízkou finanční vzdělanost v Česku. Proškolení lektori DFG navštěvují bezplatně žáky a studenty škol a formou odpovídající jejich věku jim vysvětlují základní pravidla zdravého hospodaření a upozorňují je na možná rizika světa peněz.

Praktické rady, testy finanční gramotnosti a další informace lze najít na webu denfinancnigramotnosti.cz, kde si můžete také domluvit přednášku lektora.

O PROJEKTU

Pouze 52 % lidí v České republice rozumí penězům. Proto se od roku 2011 usilovně snažíme lidem rozšířit finanční obzory. Jak věci správně naplánovat, udržet si ve vyšším věku životní standard nebo se umět poprat s následky nepříjemných životních událostí!

www.partners.cz

Ilustrace: Shutterstock

Úplňky a novy nejdou stále stejné

Věděli jste, že nás ovlivňuje, v jakém znamení stojí aktuálně Slunce? Důležité sluneční události, které stojí za to sledovat, jsou astrologické znamení, kterým Slunce prochází, úplňky a novoluní. Ty nesou v různých obdobích roku různou kvalitu. Úplňky a novy nejsou prostě stále stejné... A my se v daném čase máme možnost hlouběji ponořit do jejich poselství. Pokud chcete, můžete se nechat inspirovat naším kalendářem a naladit se na kvality daného období. Je to jedna z cest, jak žít v souladu s časem.

ZÁŘÍ

Období znamení Panny (22. 8. až 22. 9. 2020)

V tomto období je pro každého z nás výzvou zjistit, co chceme ve vnitřním i vnějším světě zdokonalit. Zaměřovat se do svého nitra, zdokonalovat se a čistit. Ve vnějším světě sloužit a pracovat pro dobro.

pokora, zdokonalování, schopnost plánovat, analýza a vyladění detailů, trpělivá práce a služba světu.

Afirmace: Miluji sebe sama. Naslouchám svému tělu a jeho potřebám. Očišťuji se. Následuji svůj vnitřní řád.

ŘÍJEN

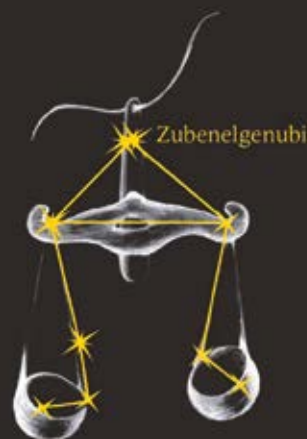
Období znamení Vah (22. 9. až 23. 10. 2020)

V tomto období je pro každého z nás výzvou najít vnitřní rovnováhu. Dívat se na svět očima druhého, cítit jeho pocity, naslouchat jeho slovům. Milovat. Pečovat o své blízké, a přesto zůstat sám sebou.

Úplněk 1. 10. ve 23:05

Slunce ve Váhách, Luna v Beranu

Propojování kvalit obou znamení. Osa Beran–Váhy je osou já a ty. Ideální čas k vyvážení našich vztahů s druhými, našich hranic a léčení všeho, co se týká partnerství a harmonizace protikladů

Úplněk 2. 9. v 7:21

Slunce v Panně, Luna v Rybách

Propojování kvalit obou znamení. Tentokrát ve znamení léčení (Panna). Tělo fyzické i éterické (Panna) je harmonizováno láskou duše (Ryby). Duše prosvětluje naše tělo, mysl i konání.

Afirmace: Přijímám a miluji sebe sama. Projevuji lásku v konkrétních činech. Sloužím lásce. Vnáším svou duši do každodenního života.

Novoluní 17. 9. ve 13:00

Slunce i Luna v Panně

Ponor do nitra a naladění se na tato témata: očista, péče o tělo, zdraví, přijetí sebe i druhých,

(i vnitřních). Beran přináší Vahám pocit sebehodnoty.

Afirmace: Láska léčí. Čím víc miluji sebe, tím víc miluji tebe (a ty mě). Ty a já jsme v hloubce spojení.

Novoluní 16. 10. ve 21:30

Slunce i Luna ve Vahách

Ponor do nitra a naladění se na tato témata: partnerství, spolupráce, vyrovnanost, harmonie, rovnováha, spravedlnost, diplomacie, rozvážnost, umění si vybrat.

Afirmace: Nalézám klid a mír ve svém nitru. Jsem harmonický/á. Pečuji o svoji lásku. Všechny mé vztahy mě vyživují.

LISTOPAD

Období znamení Štíra (23. 10. až 21. 11. 2020)

V tomto období je pro každého z nás výzvou ponořit se do svého nitra a do duchovního světa. Najít svoji sílu. Sílu k tomu nechat odejít nepotřebné manipulativní chování a ovládací drama. A ponořit se do skutečného zdroje.

Úplněk 31. 10. v 15:49

Slunce ve Štíru, Luna v Býku

Propojování kvalit obou znamení. Pokud si umíme i něco odříct (Štír), můžeme něco nového získat a plně si to vychutnat (Býk). Naplno si užít tento svět a současně přijmout jeho pomíjivost.

Afirmace: Žiji v přítomnosti. Miluji, ale nelpím. Říkám ano smrti, ano životu, ano sobě.

Novoluní 15. 11. v 6:07

Slunce i Luna ve Štíru

Ponor do nitra a naladění se na tato témata: nadhled, vnitřní tichá moudrost, filosofie života, pozitivní přístup, růst, rozšíření, hojnost, štědrost, vnést ideály do života.

Afirmace: Přijímám život se vším všudy. Překonávám své hranice. Pouštím staré a otvírám se novému. Nořím se do vnitřního světla.

PROSINEC

Období znamení Střelce

(22. 11. až 21. 12. 2020)

V tomto období je pro každého z nás výzvou osvojit si pozitivní přístup k životu. Vnášet svůj vnitřní klid a optimismus do každodenní reality. Hledat moudrost ve všech životních situacích. Přejít od teorie k praxi.

Úplněk 30. 11. v 10:29

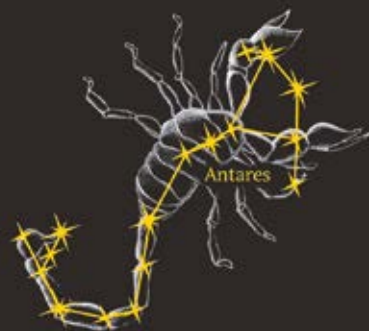
Slunce ve Střelci, Luna v Blížencích

Propojování kvalit obou znamení. Napojit se na naše vyšší a moudřejší já (Střelec) a uplatnit získanou moudrost a nadhled v každodenním životě a komunikaci (Blíženci). Blíženci přinášejí vizionářskému Střelci humor a lehkost.

Afirmace: Jsem sám sebou. Jednám moudře. Nalézám své poslání v životě. Sdílím svou vizi a dary se světem.

Přeji všem příjemný čas v tomto silném období změn.

*Text a ilustrace: Květa Kolouchová
www.kalendarsily.cz*

Tečkový hrneček

Líbí se vám originální porcelán, ale sami byste si na něj netroufli?

Metoda tečkování je tak lehká, že ji zvládne i dítě. A můžete si vytvořit celou sadu, se kterou bude radost servírovat pohoštění.

1

Co budeme potřebovat: bílý hrneček, barvy na porcelán, černý popisovač na porcelán, tečkovací nástavce, měkkou tužku, jakýkoli papír a nůžky.

2

Z papíru si vystříháme dvě velikosti koleček. Ta si pomocí měkké tužky překreslíme na dobře odmaštěný hrneček, cca 1–2 cm od sebe.

3

Tečkovací nástavec namočíme do barvy a začneme dělat jednotlivé tečky. Neděláme je příliš blízko sebe, aby se nám neslily dohromady.

4

Po zaschnutí jedné barvy doplníme kolečka tečkami druhé barvy. Snažíme se, aby bylo kolečko vyplněné rovnoměrně.

Když máme vytečkovaná všechna kolečka, můžeme nakreslit stonky. Na ty použijeme popisovač a některé stonky můžeme doplnit i drobnými lístky.

Barvy necháme zaschnout. Ubrouskem setřeme případné zbytky tužky a poté můžeme dekor pro větší trvanlivost fixovat v elektrické troubě podle pokynů výrobce.

Tip: Pokud použijeme k dekorování barvy na porcelán Marabu, stačí je nechat zaschnout a po 48 hodinách jsou odolné i mytí v myčce.

Sortiment potřebný pro malování hrnečku naleznete na www.optys.cz v sekci **Výtvarné potřeby**.

Vaše redakce AGE a kreativní Optys

Na www.youtube.com/c/optyspolsro se můžete podívat na inspirativní videa pro své tvoření.

TECH EDU

Věda, technika a vzdělávání zblízka.

8000 výtisků do škol, firem a institucí

www.techedu.cz

Děkujeme za váš zájem o časopis AGE Management, který ve shodě s tiskovým zákonem vydavatelství ANTECOM dlouhodobě připravuje ve spolupráci se společností OPTYS. Zůstaňte s námi a budete i nadále informováni nejen o celostátním projektu pro mateřské a základní školy SRDCE S LÁSKOU DAROVANÉ. Společnost ANTECOM s.r.o., IČ: 28362926, se sídlem Blatenská 2166/7, 148 00 Praha 4, pracuje s osobními údaji odpovědně a v souladu s požadavky zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů. V souvislosti s implementací požadavků GDPR, tj. nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 o ochraně osobních údajů, si vás dovoluujeme informovat, že zpracování vašich osobních údajů pro přípravu direct mailingové databáze, která obsahuje pouze poštovní doručovací adresy a slouží výhradně k bezúplatnému zasílání titulu AGE Management, provádíme z důvodů oprávněného zájmu společnosti ANTECOM s.r.o., kterým je poskytování informací nejen o mezigenerační spolupráci a životních hodnotách. Předmětná databáze byla sestavená na základě veřejně přístupné databáze MŠMT ČR a je průběžně doplňovaná například ze subjektů, které se hlásí ke společenské odpovědnosti nebo přímo na základě vašeho požadavku. Aktualizuje se před každým novým vydáním a předešlá databáze se vymazává. Proto vás nebudeme obtěžovat žádostí o udělení souhlasu se zasíláním titulu AGE Management, ale umožníme vám, pokud si to budete přát, váš subjekt (firma/jméno/ulice-číslo/obec/PSČ) z předmětné databáze pro bezúplatný direct mailing magazínu jednoduše odhlásit na adrese: produkce@antecom.cz. Nařízení GDPR vstoupilo v platnost 25. května 2018. Od tohoto data máte možnost uplatnit tato svá práva: právo na výpis evidovaných údajů, opravu, výmaz, omezení zpracování, vznést námitku, podat stížnost prostřednictvím e-mailové adresy: poverenec@antecom.cz.

OPTYS®

My inspirujeme, vy tvoříte

Na školní rok jsme připraveni

Spustili jsme nové webové stránky, které jsou modernější, přehlednější a mají spoustu vychytávek pro vás – naše zákazníky. Novinkou jsou nové personalizované produkty a hlavně – máme **BLOG** plný inspirace pro vaše tvoření.

Další novinkou jsou **originální školní pomůcky**, kterými si můžete zpestřit výuku a netradičně procvičovat učivo. Jedná se o dřevěné šesti- nebo osmihrany s natištěnými obrázky, čísly nebo písmeny. Jsou spojené středovou osou, kolem níž se otáčejí. Takto můžete přiřadit ke zvířátkům jejich mláďata, ke stromům jejich listy a plody, rozlišit slabiky, počty symbolů a jiné.

Čísla a písmena jsou spojeny magnety, které umožní různé přeskládat jednotlivé díly mezi sebou, a tím vytvořit různé početní příklady, číselné řady nebo slova, najít samohlásky a souhlásky atd. Výhodou těchto pomůcek je jejich variabilita a procvičování manuální zručnosti. Objednávejte na **www.optys.cz** v záložce **škola**.

www.optys.cz

Malované KAMENY

tip!

*Pokud oči nechceme
lepít, můžeme je
dokreslit akrylovým
popisovačem.*

Postup:

Hladké kameny dobře umyjeme a osušíme. Natřeme je akrylovou barvou – pokud jsou kameny hodně tmavé, bude potřeba je natřít dvěma vrstvami barvy. Na zaschlý podklad nalepíme disperzním lepidlem plastická očka. Tenkým akrylovým popisovačem dokreslíme detaily – řasy, nos a pusy. Pokud chceme kameny umístit ven, je dobré je přelakovat venkovním průhledným lakem.

Co budeme potřebovat:

- akrylové barvy obj. č. 4010302002
- akrylový popisovač obj. č. 4010203108
- pohyblivé oči obj. č. 4070900156
- disperzní lepidlo obj. č. 3100200057
- venkovní lak obj. č. 4060305147

Všechn materiál naleznete na
www.optys.cz
v sekci Výtvarné potřeby